

Pozdravljeni gl. uradniki in delegacija 16. konvencije KSKJ

Iz Mehike.

AMERIŠKO ORGANIZIRANO DELAVSTVO NE ODOBRAJE STALIŠČA SVOJIH MEHIŠKIH TOVARIŠEV, KI PODPIRAJO CALLESA. — MED MRTVIMI PET DUHOVNIKOV.

Washington, D. C. — William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije, je izjavil, da ameriško organizirano delavstvo ne odobrava stališča organiziranega delavstva v Mehiki, ki ga je zavzelo glede spora med cerkvijo in mehiško vlado. V izjavi navaja, da ameriška delavska federacija ne bo podpirala svoje mehiške tovariše, ali pa jih izpodbujala v stališču, ki so ga zavzeli.

Mexico City, Mehika. — Kolikor je doslej znano, je med mrtvimi, ki so padli v boju s preganjalci katoličanov, pet duhovnikov.

Vlada je odposlala več skupin tajnih policistov po deželi z nalogo, poizvedovati, kje se nahajajo skrivne kapele, katerih je po zahtevi vlade na tisoče, ki imajo skrite cerkvene dragocenosti. Privatne kapele niso prizadete po novi postavi, dokler so privatne, to se reče, dokler obiskuje iste te družine, katere je kapela. Ko pa začnejo v isto zahajati tudi drugi, ni več privatna, za take velja ista postava, kakor za cerkve.

Vlada je že začela s kampanjo, da se polasti cerkvene lastnine, posestva, dragocenosti; sploh vse, kar je in bilo cerkvenega bo podržavljeno.

Pred štirimi leti je neki premožni Mehikanec, kateremu so stregle katoliške sestre, v svoji oporoki zapustil sestram svoje posestvo, ki bi se naj uporabilo, kot dom za onemogel in zapuščen stare ženske. Nedavno so prišli semkaj vojniki in so hišno kapelico oropali vseh dragocenosti ter prepovedali imeti na vidnem mestu kakršnekoli verske znake. Sestre so primorali, da so redovniške obleke zamenjale s civilnimi.

Dne 23. februarja je oblast ukazala zapreti cerkev Sv. Družine, ne da bi zato navedla vzroka. Ko so drugi dan prišli verniki k maši, so našli zaklenjena vrata. Prišli so vojniki in gasilci, ki so množico razgnali, nekateri pa niso hoteli bežati, zlasti ženske, te so vojniki pretepli. Ko je neki mladenič hotel braniti svojo mater, so ga podivjani vojniki težko ranili.

V vas Jalisco, v državi Nayarit, je oblast poslala zastopnika Moreno z malo četo, z nalogo, naj zapečati cerkvena vrata. Bila je nedelja, dne 10. januarja. Verniki so klečali v cerkvi, brala se je sv. maša. Moreno se z vojniki prikazal pri cerkvenih vratih, ljudstvo se prestraši. Namen zastopnika je bil polastiti se preje cerkvenih dragocenosti, predno bi zaprl vrata. Temu se je množica uprla, zastopnik je bil ubit. Ker ni oblast mogla dobiti pravega krivca, je izdala ukaz, vzeti iz vasi devet najbolj uglednih vaščanov in jih obesiti na drevesa pred cerkvijo!

Kdor naroči knjige "Goriške Mohorjeve Družbe," pomaga slovenskemu kulturnemu podjetju na Goriškem. Knjige stanejo samo \$1.00 s poštnino.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

ZBOROVANJE GL. URADNIKOV KSKJ.

K. S. K. Jednota v najboljšem stanju. — Razni odbori, ki so reševali razna vprašanja za konvencijo gotovi.

Joliet, Ill. — Zborovanje gl. odbora K. S. K. Jednote je bilo včeraj zaključeno. Poročila raznih odborov pokazujejo, da se K. S. K. Jednota nahaja na najboljšem gospodarskem stališču. Zlasti zadnja tri leta je Jednota krasno napredovala, kakoršnega napredka ni bilo še opaziti pri kaki slov. organizaciji v Ameriki v tako kratki dobi. K. S. K. J. šteje sedaj nad 30 tisoč članov (ic) in premore nad en milijon in pol.

Včeraj so dovršili vsi odbori priprave za XVI. konvencijo. Več jako pametnih in koristnih nasvetov je pripravljenih po raznih odborih, ki bodo, ako jih konvencija odobri, veliko koristili naši organizaciji.

Danes v soboto odidejo iz Chicage vsi delegati iz zapada in severa in osrednjega zapada ob 6. uri zvečer s posebnim vlakom v Pittsburgh, Pa., kjer se začne prihodnji ponedeljek XVI. konvencija K. S. K. J. — Konvencija obeta biti zanimiva in če Bog da poročevalcu zdravje bote dragi čitatelji dnevno čitali poročila s konvencije v "Amer. Slovincu."

PODSUTI RUDARJI REŠENI.

Salem, Ky. — Kakor je bilo že poročano, se je v Hudson rudniku v četrtek, dne 5. t. m. podsula zemlja in zaprla petim rudarjem, za katere se je že mislilo, da so mrtvi. Po en teden trajajočem neumornem delu reševalcev, se je posrečilo priti do ponesrečencev, ki pa so vsi pri življenju. V četrtek jutro so jih rešili, toraj ravno en teden so bili odrezani od sveta. Prvi je prišel na površje Randolph Cobb. Ko je videl množico, ki je stala v bližini jame, je zavpil: Hello boys, jaz sem živ in zdrav. V naslednjem trenutku je že bil v objemu žene in otrok, ki se nestrpnost čakali noč in dan poročila reševalcev. Dva izmed rešenih sta bolna, vendar je upanje, da bosta okrevala. Ko je prišel Cobb na površje, je bila pri vhodu v jamo ena izmed njegovih hčera. Ko je zagledala svojega očeta živega, je od radosti padla v nezavest.

SKLADIŠČA PREMOGA V ANGLIJI, PRAZNA.

London, Anglija. — Premogarska stavka v Angliji je primorala industrijska podjetja, da so segla po premoгу izven države, ko so svoja skladišča popolnoma izžrpala. Poročilo pravi, da ves premoг, ki se ga rabi v temu mesecu v Angliji, je iz drugih držav. Meseca junija je znašal uvoz 600,000 ton, julija 1 milijon ton, tekoči mesec bo pa še več. Vlada importira le toliko množino premoga, kar je potrebuje za javne naprave, kakor plin in elektriko, a privatniki, podjetniki, bi morali ustaviti obratovanje, ako bi ne dobili zadostne zaloge od zunaj.

Nekatero tovarne že od 1. maja delajo le bolj po malem radi pomankanja premoga. Zdal zalaga Anglijo s premogom Amerika, Nemčija, Poljska, pa tudi Francija.

Anglija porabi letno v normalnem času do 250,000,000 ton premoga.

Rim, Italija. — Italija se ponaša z družinami, ki imajo največ otrok izmed vseh držav na svetu, kajti v deželi je nad 20,000 družin, ki imajo po deset ali več otrok.

"Amer. Slovenec" napriscneje pozdravlja delegate in delegatnje na XVI. redni konvenciji naše slavne K. S. K. Jednote v Pittsburgh, Pa. Napredek, ki ga je pokazala ta organizacija tekom zadnjih treh let pod vodstvom sedanjega odbora, zlasti našega spoštovanega delavnega in požrtvovalnega glavnega predsednika Antona Grdina-ta, je kolosalen. Naj Bog blagoslovi Vaše delo tudi na tej konvenciji!

V slogi in edinosti Vam bo reševanje velike naloge — le prijetna dolžnost. — Bog Vas živi!

SEDMA OBLETNICA NEM. KRIZEM SVETA. ANDREWS SE JE VRNIL; VSPEH POPOLEN.

Komunisti napadli republikance, 50 ranjenih. — Marx govoril za republiko in sporazum med državljani. — Coolidge poslal čestitke.

Berlin, Nemčija. — V sredo je minulo sedem let, od kar je bila v Nemčiji proglašena Weimarjeva republikanska ustava. Republikanci so ta dan proslavili z velikim pompom, le vreme je nagajalo, kajti celi dan je pomalem deževalo. Ko so se po noči vračali republikanci od bakljade, so jih napadli komunisti in jih pretepli, napadeni so se branili kakor so vedli in znali, predno je prišla policija na pomoč, je bilo že 50 oseb na obeh straneh ranjenih.

V državnozborni palači je bil zbran ves diplomatski kor, predsednik Hindenburg, ki se je nahajal na počitnicah, je prišel v glavno mesto, vršili so se govori, Marx je govoril o republiko in Weimarjevi ustavi, pa tudi je vse navzoče navduševal za skupno delo in za sporazum med državljani.

Predsednik Coolidge je poslal brzjavko Hindenburgu, v kateri čestita k sedmi obletnici rojstva nemške republike, in želi, da bi se razvijala in napredovala.

London, Anglija. — Premogarska stavka v Angliji je primorala industrijska podjetja, da so segla po premoгу izven države, ko so svoja skladišča popolnoma izžrpala. Poročilo pravi, da ves premoг, ki se ga rabi v temu mesecu v Angliji, je iz drugih držav. Meseca junija je znašal uvoz 600,000 ton, julija 1 milijon ton, tekoči mesec bo pa še več. Vlada importira le toliko množino premoga, kar je potrebuje za javne naprave, kakor plin in elektriko, a privatniki, podjetniki, bi morali ustaviti obratovanje, ako bi ne dobili zadostne zaloge od zunaj.

Nekatero tovarne že od 1. maja delajo le bolj po malem radi pomankanja premoga. Zdal zalaga Anglijo s premogom Amerika, Nemčija, Poljska, pa tudi Francija.

Anglija porabi letno v normalnem času do 250,000,000 ton premoga.

Rim, Italija. — Italija se ponaša z družinami, ki imajo največ otrok izmed vseh držav na svetu, kajti v deželi je nad 20,000 družin, ki imajo po deset ali več otrok.

Tyumen, Sibirija. — Tukajšnje oblasti so na smrt obsodile 10 banditev, ki so skozi dve leti bili strah in groza okolici. Poveljnika te bande je bila ženska, ki je svojim žrtvam sekala glave s sekuro. Nad 100 umorov imajo na vesti, pomorili so kar cele družine.

Chicago, Ill. — Banditi so prišli po noči v tovarno Metal Bed kompanije na 1800 S. Kilbourn Ave., povežali čuvaja, ker pa niso našli denarja, so podtaknili ogenj, ko so odšli se je posrečilo čuvajo priti do telefona, gasilci so ogenj pogasili, a vendar ima kompanija nad \$100,000 škode.

New York, N. Y. — Na policijski postaji je črnc, Gene Pearce, kjer so ga izpraševali glede tatvine prosil za vodo, bliskoma pa potegne iz žepa revolver; sproži, Singer smrtno zadet pade po tleh.

Harrisonville, Mo. — Robert B. Morris, star 103 leta, veteran mehiške in državljanske vojne, je tukaj na svojem domu preminul.

Crawford, Neb. — V Dawes in Sioux okraju je močno deževje napravilo pol milijona dolarjev škode.

Batavia, Java. — Od tukaj poročajo o aktivnosti ognjenika na otoku Bali. Vas Battoer je poplavila lava, prebivalstvo se je rešilo.

Madison, Wis. — Policist Frank Craker, je aretiral nekoga berača, ki pa je imel pri sebi \$12,385. Pri aretaciji mu je pa policist izmaknil dva bankovca po \$500. Berač, ki je natanko vedel koliko ima denarja, je na policijski postaji obdolžil policista tatvine. Craker je priznal in rekel, da ima denar v nalivnem peresu shranjen pri nekem prijatelju. Našli so pero in denar, pa tudi množino žganja, aretirali so tudi prijatelja.

London, Anglija. — Angleški državniki postajajo dan za danem nemirnejši, čim se bliža seja lige narodov, ki se začne s mesecem septembrom. Radovedni so, kaj bo, ko se bo zopet odprlo vprašanje za dovoljenje pristopa Nemčije k ligi. Poročilo pravi, da se na političnem obzorju Evrope zbirajo temni oblaki, nikdo ne ve, kaj bo prinesla bližnja bodočnost. Narod drug drugemu ne zaupa — Angliji ni po volji stališče Španije, ker je sklenila pogodbo z Italijo. Že pet in dvajset let ni Španija ničesar ukrenila, da bi se ne bila preje posvetovala z Anglijo.

SMRTNA KAZEN ZA MORILCA DVEH ZAKONSKIH. Wolfpoint, Mont. — Ferdinand Schlaps, 18 letni farmer, svojega gospodarja Anton Geislerja in soprogo, da bi se polastil njegovega avtomobila in drugih malenkosti. Nad morilecem je bila izrečena obsodba, in sicer smrt na vešalah, umreti bo moral 25. septembra, t. l.

MOST SE JE PODRL; 13 MRTVIH. Tokyo, Japonsko. — Glavni most v Nojiromachi, v Ugo provinci, se je skupaj ssesdal; 13 oseb je prišlo ob življenje, 50 jih je voda odnesla, najbrž so tudi postali žrtve valov.

John Pelhan.

S TEM, DA POŠLJEŠ naročnino direktno na upravništvo pomagaš veliko listu.

Ameriški prohibicijski car je zadovoljen s "125 odstotnim" vspehom v Londonu. — Tihotapstvo žganja v Ameriko bo ustavljeno.

New York, N. Y. — Gen. Lincoln C. Andrews, vrhovni poveljnik divizije za forsiranje prohibicijske postave, je srečno prispel iz Londona v domovino, v sredo se je izkrcal v tukajšnjem pristanišču. Takoj so ga obstopili poročevalci, katerim je rekel, da je zadovoljen s svojim vspehom. Pravi, da je njegov vspeh, ki ga je dosegel v Londonu "125 odstoten." Po dogovoru z angleško vlado, ki bo dala svojo pomoč, se bo tihotapstvo prepovedane pijače v Ameriko ustavilo.

Andrews se je takoj po prihodu podal v Washington, kjer bo spravil v tek mašino za operacijo po novi pogodbi, sklenjeni v Londonu.

TEMNI OBLAKI SE ZBIRAJO NAD EVROPO.

London, Anglija. — Angleški državniki postajajo dan za danem nemirnejši, čim se bliža seja lige narodov, ki se začne s mesecem septembrom. Radovedni so, kaj bo, ko se bo zopet odprlo vprašanje za dovoljenje pristopa Nemčije k ligi. Poročilo pravi, da se na političnem obzorju Evrope zbirajo temni oblaki, nikdo ne ve, kaj bo prinesla bližnja bodočnost. Narod drug drugemu ne zaupa — Angliji ni po volji stališče Španije, ker je sklenila pogodbo z Italijo. Že pet in dvajset let ni Španija ničesar ukrenila, da bi se ne bila preje posvetovala z Anglijo.

SMRTNA KAZEN ZA MORILCA DVEH ZAKONSKIH. Wolfpoint, Mont. — Ferdinand Schlaps, 18 letni farmer, svojega gospodarja Anton Geislerja in soprogo, da bi se polastil njegovega avtomobila in drugih malenkosti. Nad morilecem je bila izrečena obsodba, in sicer smrt na vešalah, umreti bo moral 25. septembra, t. l.

MOST SE JE PODRL; 13 MRTVIH. Tokyo, Japonsko. — Glavni most v Nojiromachi, v Ugo provinci, se je skupaj ssesdal; 13 oseb je prišlo ob življenje, 50 jih je voda odnesla, najbrž so tudi postali žrtve valov.

John Pelhan.

S TEM, DA POŠLJEŠ naročnino direktno na upravništvo pomagaš veliko listu.

Iz neodrešene domovine.

SLIKE IZ PRIMORJA, KO SE VRAČAJO DIJAKI NA POČITNICE. — DR. DEKLEVA SE JE MORAL ZAGOVARJATI PRED SODIŠČEM. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Zalezovanje slovenskega dijaštva v Primorju.

Dijaki so se vrnili na počitnice, da se oddahnejo od dolgega študija, da preživijo par mesecev v svoji rojstni hiši pri stariših v miru. A še ni študent dobro odložil kovčegov, ko mu mati v strahu sporoči: Iskali so te!

Vrnili so se dijaki iz Ljubljane, Maribora, iz Zagreba v svoje rojstne kraje na Primorsko, da v miru preživijo nekaj mesecev v svoji domovini, da prinesejo morda nekaj življenja med svoje rojake, ki se betežni še komaj vlečejo naprej, a prišli so policiji v roke. "Kje študirate? Koliko let že študirate? Kdaj boste končali? Zakaj ne študirate v Italiji?"

V Gorici in Trstu so se vršili izpiti za vstop v srednje šole. Slovenci so skoro vsi padli! Zakaj? Ali niso bili Slovenci pred vojno najboljši dijaki na goriških in tržaških gimnazijah? Sedaj pa so nenadoma vsi za nič! Čudno! Slovenski dijaštvo nečeno v srednje šole, ker nečeno slovenske inteligence. Lansko leto so listi zagnali velik krik, ker so bili v prvih razredih na goriških gimnazijah v veliki večini slovenski dijaki. V sv. Gorici večina slovenskega dijaštva? Nikdar se to ne sme ponoviti!

In potem naj Slovenci študirajo v Italiji!

Izmed vseh preiskav, ki so te dni na dnevnem redu pri primorskem dijaštvu, naj omenimo samo tole:

V jutranjih urah potrka nekdo na hišna vrata. Gospodinja odpre vrata brezskrbno, saj je bil doma mož, dasi še v postelji. Vstopi policijski agent. "Rad bi govoril z vašim sinom, ki študira v Jugoslaviji. Kje je?" — "Tu notri spi." In mati bi bila skoro odprla vrata. Mož, ki je vse to slišal, se v naglici obleče in stopi razjarjen pred agenta: "Kaj želite od mojega sina? Jaz sem njegov oče in preden stopite v sobo, imam jaz besedo!" — "Oprostite, saj veste, da je meni samemu oziroma to delo, a nalog imam. Kako se imenuje vaš sin? Kje študira, itd. S kakšnim uspehom študira? Zakaj ne študira v Italiji?"

"To je moja stvar." Protokol je bil končan. "Še nekaj, veste morda, kje stanuje dijak N. N.? Se je že vrnil?" — "Ga ne poznam." — Spravil je svojo torbo in odšel. Sledila je običajna pridiga ženi, zakaj je pustila agenta v stanovanje, ne da bi zahtevala, da se legitimira; zakaj je hotela pustiti agenta k fantu, ki ima komaj 13 let. In zopet nekdo pozvoni; vstopi isti agent. Pozabil je nekaj vprašati... V resnici pa je zunaj prisluskoval ves čas!

Sežansko sodišče na delu.

Dober teden po razpravi proti tomajskemu župniku in g. Kralju se je sežanski pretor že zopet bavil z enim izmed primorskih "zgagarjev" med mirnim, dobrim in ponižnim slovenskim ljudstvom, ki bi se že

pravno pobratilo z Italijani, da bi ga ti ne ščuvali. Pred sežanskim sodnikom se je moral zagovarjati dr. Dekleva iz Trsta, ker je v neki vasi na Kraskalical "javno" zborovanje. Dr. Dekleva je sicer v zelo omejenem številu. Sodnik pa si je o svojih stališče, da je bilo to javno zborovanje in obsodil obtoženca na 100 lir globe; kazen je pogojna. Branil je dr. Sedmak. Ovadbo so seveda vložili karabinerji. Poudariti je treba, da je dr. Dekleva predaval o novem italijanskem zakonu o občinskih užitkih.

"Mali list" zopet zaplenjen.

Tržaška kvestura je zopet zaplenila glasilo primorskih kmetov "Mali list," in sicer radi člankov o žalostnih razmerah na sežanski podprefekturi, ki jo vodi dr. Avian, pristaš nekdanje Faiduttive stranke na Goriškem, danes seveda ultrafašist. Vse kaže, da hoče policija rhihi list, z zaplenjenimi. Teško delo pač to ni; ali je vi-teško, je drugo vprašanje.

Smrtna kosa.

V Idriji so pokopali g. Frana Didiča, hotelirja in posestnika. Dosegel je starost 62 let. Pokojnik je bil spoštovan mož zbog svoje podjetnosti in marljivosti. Mnogo je storil v korist obrtniškega stanu kot predsednik rokodelske in obrtniške zadruge. Pogreb je pokazal, kako so vsi visoko cenili pokojnika, ki je bil Idričan starega kova.

Samomor na pokopališču.

Na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu so našli nezavestno staro žensko, poleg nje je bila steklenica z ostanki karbolne kisline. Nesrečnica, ki je umrla v bolnici, se imenuje Ivana Marmilič, stara 63 let, zvršila je samomor v obupu, ker ji je pred kratkim umrla sestra.

V Trstu je umrl tamkajšnji ugledni trgovec in gostilničar Pavel Tomažič.

DENARNA NAKAZILA ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez obdika izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 "	\$ 18.60
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00
<hr/>	
100 lir	\$ 4.05
200 lir	\$ 7.75
500 lir	\$ 18.50
1000 lir	\$ 37.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalosti cen je nemogoča vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejemamo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali da brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naložite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: Canal 0098.

EDINOST PUBLISHING CO. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: Canal 0098.

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50, etc.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. Na dopise brez podpisa se ne ozira. Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pozdravljeni!

Pojutrišnjem se zberejo v slovenski naselbini Pittsburghu glavni uradniki (ca), delegatje in delegatnje Kranjske Slovenske Katoliške Jednote za XVI. konvencijo imenovane organizacije.

"Amerikanski Slovenec" kot najstarejši slovenski neodvisni list v Ameriki kar najiskreneje in pristržno pozdravlja predstavnike (ce) slovenskega katoliškega naroda v Ameriki. Naj Vas Bog blagoslovi in navda s posebnim voljo in duhom, za delovanje za slavno našo katoliško jednoto!

Ko bote vrli predstavniki (ce) našega katoliškega naroda v Ameriki zborovali prihodnje dni v Pittsburghu, bo na Vas gledalo v duhu vse Slovenstvo v Ameriki in tudi v domovini. Tisti, ki so našega duha, naši bratje in sestre, bodo gledali, kaj bo XVI. konvencija KSKJ, dobrega ukrenila še za večji in boljši razmah te slavne katoliške organizacije. Nasprotniki pa bodo enako pozorni in bodo s strahom zrl, kdaj spet pride naša KSKJ na plan, kot je prišla v nedosegljivem naluščenju po zadnji konvenciji v Clevelandu. Zato bratje in sestre imejte vse to pred očmi! Previdno in prevdarno naprej, v slogi in edinstvi delajte te dni in uspeh ne bo izostal.

Nasprotniki niso nikdar bolj potrpi, kakor kadar vidijo naše vrste strnjene v enotni fronti. Nikdar pa niso bolj veseli, kakor kadar vidijo nas razdeljene. Naša edinstvo in vzajemnost je njihova žalost; naša razdvojenost pa je njihovo veselje.

K. S. K. Jednota je po zadnji konvenciji briljantno napredovala. Zgodovina ameriških Slovencev takega napredka pri kakih posameznih slovenskih organizacijah še ne pomni. Zahvala gre voditeljem in vrlim članstvu, ki jih je pri tem težavnem delu za vse in močnejšo jednoto tako krepko podpiralo. Vladača je lepa sloga v glavnem odboru, in članstvo je to lepo posnemalo. Proti taki armadi pa ne izda nobena nasprotna sila, da bi ne napredovala. Skoro za deset tisoč, malo manj je napredovala zadnje dve leti in pol naša jednota. To je napredek, ki se po vsej pravici lahko zabeleži kot NAPREDEK!

Da se je doseglo pri naši KSKJ, v tem času tolik napredek je bilo treba mnogo dela. Velike so bile žrtve nekaterih naših mož pri tem delovanju za KSKJ. Nè bilo bi pravično, ako ne bi na tem mestu omenili vsaj enega, ki je tekom tega časa silno žrtvoval v vseh ozirih pri delu za KSKJ. To je njen sedanji glavni predsednik Mr. Anton Grdina. Lahko rečemo, da ako bi naša jednota ne imela tako delavnega in požrtvovalnega voditelja, bi bil njen napredek veliko manjši kot je. Mr. Grdina je bil duša vsega napredka. Neumorno je pisal in nauševal v vsaki številki Glasila, po shodih in sestankih pa nastopal in govoril za napredek jednote. Seveda so ga ostali čl. odborniki pri tem krepko podpirali, a on je bil vodilna sila, ki je navedela in v nemala še druge čl. uradnike in vse članstvo za napredek jednote. Seveda so ga nasprotniki vsled tega napadali na vseh koncih in krajih in mu skušali škodovali, kjerkoli so mogli. Napredek KSKJ, in njen silni razmah tekom njegovega predsedništva jih je in jih še bode v oči. Zato so ga napadali. Dokaz, da so ga radi dela za jednoto napadali je to, da zakaj so ga pa v miru pustili poprej, ko ni bil edinstven predsednik. Jasno kot beli dan je, da je bil napaden in sramoten zato, ker je mož delal za stvar in napredek KSKJ.

XVI. konvencija KSKJ, ima pred seboj zopet ogromno delo, da ga izvrši v korist organizacije. Brezdomno je, da so vrli zastopniki (ce) vse razne zadeve, ki pridejo na konvenciji v reševanje dobro premotrili. Zato bodo tudi po svoji najboljši previdnosti razne predloge in stvari rešili v sporazumu in hitro.

Janez Zabukovec:

MEHURČEK IZ MILA.

Belokrajina. Nad Kolpo vas. V vasi bela hiša. V hiši mlada žena. Zunaj solnce sije, tički pojo; v hiši pa mlada žena joka. Joka in zdihuje na glas, da se dete v zibelki zbudi in zaveka. Brž si žena obrise solze in stopi k zibelki. "Oj Martinek, ne jokaj, saj je mamica pri tebi," ga tolaži. In ko ne neha jokati, ga vzame v naročje in vroče poljubi. Martinek se nasmehlja mami in kmalu zaspi v njenem naročju. Njo pa znova o- tožnost prevzame, znova ji solze privro iz oči. Ni čuda, saj se je njen Marko šele pred nekaj urami poslovil od nje za dolga, dolga leta. Bog zna, ga bo li videla še kdaj. Oj, kako ga je prosila, naj ne hodi v Ameriko, naj je ne pusti k Martinkom same doma. Vse zastoj. Šel je. Pa je mislila, kako srečna da bo, ko se je z njim poročila.

Še sanjalo se ji ni, da bi jo Marko mogel kdaj zapustiti. Saj je bil tako dober do nje in tako rad jo je imel. In ko jima je Bog dal Martinka, kako ga je bil vesel. In vendar je pustil njo in Martinka in šel v daljino, daljnjo Ameriko. "Mara," ji je rekel pri odhodu, "ne bodi preveč žalostna. Mlada sva oba, bova lahko še dolgo skupaj živela. Nekaj let v Ameriki bo hitro minulo. Dolg pri hiši mi ne da mi ru. Moram iti, da ga plačam in še kaj prigram, da se nam bo potem boljše godilo! Dobro gospodariti ta čas doma, pa na Martinka pazi, da bo zrastel priden in dober deček." Mara je povsila glavo in molčala. Saj mu je že stokrat povedala, da zaradi dolga ni treba hoditi v Ameriko. V nekaj letih bi dolg lahko plačala brez Amerike. Vinograd, ki je bil po trtni uši uničen, je obnovljen. Vsako leto, če bo letina količkaj prida, se bo moglo prodati nekaj vedrov vina. Čemu torej v Ameriko? Ali zato, ker gre do drugi? Marsikateri gre res iz potrebe. Naj torej gre. Ali Marku ni take sile. On

gre, ker bi rad, da bi se jim boljše godilo kot zdaj. Čemu? Ona je srečna in zadovoljna s svojim stanom. Niso bogati, res, a naj-potrebnejšega jim tudi ne manjka. Ali ni zadovoljnost s svojim stanom vredna več kot bogastvo? Kdor preveč hrepeni po bogastvu, kaj lahko pozabi na Boga in svoj večni namen onkraj groba. Vse to mu je že nešteto krat povedala. Zda ne more govoriti. Nekaj težkega je padlo na njeno dušo. Tako malo časa je trajala njena sreča. Komaj se je prikazala, pa je že izginila. Prav tako kakor mehurčki iz mila, ki jih je delala v otroških letih. Nemo mu je podala roko v slovo. V grlu jo je nekaj dušilo, oči so plavale v solzah. Šele, ko se je obrnil od nje, je sunkoma in pretrogano zaklicala za njim: "Marko, ne pozabi na Boga v Ameriki!" Zda je Marko na potu v Ameriko, ona pa sama doma k Martinkom. Kakšno življenje jo čaka? Lepi, medeni dnevi so minuli. Zda pridejo dnevi polni skrbi, vse bo na njeni glavi. "Dobro gospodariti doma in na Martinka

mi pazi," ji je naročil Marko. "Da, Marko, storila bom to," se Mara ojnata, pogleda na Martinka in naročju in obraz se ji razjasni. "Martinek, ti si zdaj solnce mojega življenja," šepče, "o, paziti hočem nate ko na punčico svojega očesa." In zamislila se je veselejši misli. Zunaj solnce sije, tički pojo; v hiši pa mlada mati z otrokom v naročju sanja lepe sanje. 2. Mara se je pogumno lotila gospodarstva. Bila je pridna ko mravlja. Seveda je morala tudi najemati, ker ni bilo moških pri hiši in sama ni mogla vsega podelati. Zato je tudi naprosila svojo mater, da so prišli in Martinka varovali. Dnevi so hitro bežali. Martinek je rastel in se lepo razvijal. Bil je brihtne glavice. Znal je kmalu moliti in mamica ga je naučila tudi lepih pesmic, ki jih je potem vsak dan prepeval. In kako je znal mamico potolažiti, če je bila žalostna! Zapel ji je pesmico in otožnost je zbežala od nje.

Mara si še misliti ne upa, kako bi mogla živeti, ko bi ne bilo Martinka. Težke slutnje so jo včasih navdajale, da ta sreča ne bo dolgo trajala. "Malo časa si uživala srečo z Markom, malo časa jo boš z Martinkom," ji je govoril neki glas. In pri takih mislih ji je vselej postalo neznanjsko hudo. "O Bog, ne daj, da bi izgubila še Martinka," je vzdihnila tedaj in poklicala Martinka, da ji je zapel pesmico. In ko je Martinek zapel, se ji je lice razvedrilo. Vselej je bil dan veselja takrat, kadar je dobila pismo od Marka. Pisal ji je vsak mesec in poročal, kako se mu godi. Res je dobro zaslužil, a je moral trdo trdo delati. "Tudi v Ameriki se denar ne pobira po tleh," ji je nekoč pisal. "Delati in trpeti moram, kakor še nisem nikdar prej v življenju. Kakor hitro bom mogel, bom zapustil to deželo in se vrnil dom. Mara, molj zame, da bi ne pozabil na Boga. Tukaj je veliko ljudi, ki delajo samo za ta svet. Mamon je njih bog."

In ako bo tako, bo to le organizaciji v korist, delegaciji pa v ponos.

Naj bo XVI. konvencija KSKJ, zopet nov mejnik v zgodovini KSKJ. Tak mejnik, ki naj ima zaznamovni še večji epohalni napredek naše slavne najstarejše slovenske organizacije K. S. K. Jednote, kot zadnja konvencija. Vse to je pa dosegljivo, ako se bo delovalo za KSKJ, v tem duhu, kot se je po zadnji konvenciji, ki se je vršila v Clevelandu.

Zato bratje in sestre, predstavniki katoliškega Slovenstva v Ameriki, ki bote zbrani prihodnji teden v Pittsburghu imejte pred očmi vse to. Od Vas je odvisna bodočnost KSKJ. Vi ji bote markirali novo pot.

V tem duhu vas pozdravlja torej "Amerikanski Slovenec," ki v tem letu slavi svojo 35 letnico. "Amerikanski Slovenec" in K. S. K. Jednota sta skoro skupaj začela v tej novi domovini orati ledino. Komaj je dobro shodil, ko mu je Ameriška Slovenija položila v zibelki kot malo detice KSKJ. Pred 32 leti. Skupaj sta rastle in eden drugemu pomagala, dokler se ni pred 12 leti njegova sestra poročila, ko je dobila kot 20 letna "zauber" dekle lastnega moža "Glasilo." Njuna pota sta ostala tudi od tedaj naprej ista kot prej. So se včasih tuintam pokazale kake osebnosti, a te so izginile, ker med brati in sestrami morajo izginiti. Zlasti pa je "Amerikanski Slovenec" zopet ves naluščen za KSKJ, odkar se je preselil nazaj v svoj rojstni kraj v Chicago. Bolj kot kdaj, se zdaj zanima za njen napredek in to objublja še za naprej.

Kot tak torej Vas "Amerikanski Slovenec" vse zbrane glavne uradnike (ce) delegate in delegatnje najpristržneje pozdravlja ter naluščno kliče vsem: naprej bratje in sestre za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto!

Naj roši nebo svoj božji blagoslov na Vaše delo za slovenski narod v Ameriki! — n.

PIKNIK V WILLOW SPRINGS

Chicago, Ill. "Hej Johnny, kam pa greš to nedeljo?" "Neumno vprašanje, Joe! Ali ne veš da ima društvo Sv. Janeza Krstnika št. 13, D. S. D. svoj piknik v Willow Springs, v Vidmarjevem Grovu?" "Seveda vem, in jaz grem tja za vsako ceno, pa tudi dekleta vzamem seboj, da bom lahko plesal, ker bo igrala Foy-Račičeva godba." "Tako bom tudi jaz naredil. Torej se vidimo v Willow Springs to nedeljo, Joe?" "Seveda, Johnny!" "Torej na svidenje!" "So long!" Ta pogovor sem slišal sinoči tam na konerju. Takoj sem tudi jaz sklenil, da se udeležim tega piknika. Zakaj pa ne, ko je ta piknik društva Sv. Janeza Krstnika, in jaz sem tudi Janez, in Janez Krstnik je moj patron. Pa nesmeto misliti, da je ta piknik samo za Janeza, ne, nikakor ne! Povabljeni so vsi Slovenci in vse Slovenke, naj jim bo ime Janez, Pepče ali Pepca, Tonček ali Tončka, Francelj ali Franccka, Urh ali Urška, ali karsikoli, za vse bo dovolj zabave. Torej ne pozabite priti! Ako bo pa dež, se bo zabava vršila v šolski dvorani.

Po kratkem odmoru se je pričela splošna božja služba "General Services" za vojaštvo vseh vero izpovedanj, kakor tudi za take, ki ne spadajo nobeni veri. Glavni del te službe božje je pridiga, a tudi vojaška godba zaigra nekaj pobožnih komadov. Pri tej službi božji je bil ves regiment s častniki zastopan. Vreme je bilo krasno, ne

da lahko noč malo "nategneš" in se še na drugi strani napišiš. To nam vsem prav pride, noči so sploh prekratke. Ves tabor izgleda praznično. Oficirji in vojaštvo, osobito oni, ki so "v službi" isti dan, kot "officer of the day" častnik dneva, in "guard" ali straža. Kmalopaz jutru se začnejo priprave za v cerkev. Minulo nedeljo sem daroval sv. mašo z oznanimi, čitanjem lista in sv. evangelija. Brigadir — General Garrity, je po svoji navadi bil prvi v "cerkvi" in razum ministrantov, en slovaški in en irski vojak, je bil ravno general zopet najbližje oltarja. Molil je z velikega molitvenika, "The New Missal" (novi misale). Tik zraven njega je klečal njegov adjutant, (pobočnik), mladi stotnik Boyle iz Chicage, z rožnim vencem v roki. Navzoč je bil v srednji vrsti tudi poveljnik drugega batalijona, major Smith iz Quincy, Ill. Razum teh je bilo še številno drugih častnikov in mnogo moštva. Nekaj je bilo navzočih tudi žen in otrok raznih častnikov. Po sv. maši smo bili fotografirani.

Po kratkem odmoru se je pričela splošna božja služba "General Services" za vojaštvo vseh vero izpovedanj, kakor tudi za take, ki ne spadajo nobeni veri. Glavni del te službe božje je pridiga, a tudi vojaška godba zaigra nekaj pobožnih komadov. Pri tej službi božji je bil ves regiment s častniki zastopan. Vreme je bilo krasno, ne

da lahko noč malo "nategneš" in se še na drugi strani napišiš. To nam vsem prav pride, noči so sploh prekratke. Ves tabor izgleda praznično. Oficirji in vojaštvo, osobito oni, ki so "v službi" isti dan, kot "officer of the day" častnik dneva, in "guard" ali straža. Kmalopaz jutru se začnejo priprave za v cerkev. Minulo nedeljo sem daroval sv. mašo z oznanimi, čitanjem lista in sv. evangelija. Brigadir — General Garrity, je po svoji navadi bil prvi v "cerkvi" in razum ministrantov, en slovaški in en irski vojak, je bil ravno general zopet najbližje oltarja. Molil je z velikega molitvenika, "The New Missal" (novi misale). Tik zraven njega je klečal njegov adjutant, (pobočnik), mladi stotnik Boyle iz Chicage, z rožnim vencem v roki. Navzoč je bil v srednji vrsti tudi poveljnik drugega batalijona, major Smith iz Quincy, Ill. Razum teh je bilo še številno drugih častnikov in mnogo moštva. Nekaj je bilo navzočih tudi žen in otrok raznih častnikov. Po sv. maši smo bili fotografirani.

Vreme je bilo krasno, ne

prevroče, tako, da se nikomur ni "vtrgalo". Pred obedom so jeli prihajati razni sorodniki, prijatelji in gostje v avtomobilih, in kmalo je bil ves tabor podoben veliki družini.

Točno opoldan je bil obed s koncertom. Ob dveh popoldan so se pričele kavalerijske dirke z različnim umetnim jezdenjem. Med častniki je dobil prvo nagrado stotnik Schontz, komandant "I" trupe iz Springfielda. Dirke so bile zanimive. Okoli šest tisoč gledavcev iz vseh krajev države je bilo navzočih. Med dirkači je bil tudi springfieldski slovenski fant John Sergel.

Pred večerno parado se je pripeljala tudi obitelj Castleman iz Oak Park pri Chicagu me obiskat. Spoznali smo se v lepem Sheboyganu, Wis., ob priliki birme in veselice v zeleni Dolini. Gospa Castleman je sestrična gospe Marie Prislant, 3. podpredsednice K. S. K. J. Gospod in gospa Castleman z otrokoma so prisostvovali regementovi paradi z velikim zanimanjem. Še več drugih ljudi, osobito iz Springfielda je bilo med obiskovalci in gosti. Slovenski vojak dobi nagrado. — Pri konjskih dirkah in kontestih v nedeljo popoldan je dobil drugo nagrado pri "dirki kozakov", "Cossack race" za moštvo kavalerijske škadrone 106. regimenta, naš springfieldski Slovenec, John Sergel. John Sergel je bil dobil prvo nagrado, a ravno proti koncu dirke mu je za trenutek zaprl pot konj s sosednim jezdecem s tem, da se je bliskoma zasuknil na desno. To je dalo drugemu jezdecu prvo mesto, našega Sergela pa je zadržalo le par skokov pred sodniki. Bil sem na dirkališču čisto blizu, da sem mogel vse natanko opazovati in da bi v slučaju kake nezgode bil takoj v pomoč. Dirke so se izvršile brez vseh nesreč, kar je nač redko in je le znamenje, da je vojaštvo naše države dobro vežbano. Našemu brhkemu konjeniku, John-u Sergel pa iskreno čestitam na izredni časti, do katere se je povspel s svojo marljivostjo in spretnostjo v svojem regimentu in v naši 33. diviziji.

Danes, dne 9. avg., bo prva parada 65. brigade in v sredo 11. avg. bode inšpiciral celo divizijo guverner Len Small, v spremstvu podpredsednika Davesa ter mnogih generalov in visokih vojaških dostojanstvenikov ameriške armade. V dolgetrtek in petek pojdemo na čelgi "mraš" z vsem "ekvipmentom." Čez noč bodo manevri z "napadi" in "odbijanjem." Koliko časa še bode ostalo za "počitek" homo ostali kar "na zemlji." V soboto 14. avg. pa se začnemo vračati domov. Stotnik Mažir.

Naročite še danes knjige "Goriške Mohorje Družbe," ki se dobe za \$1.00 s poštnino vred iz knjigarne "Amer. Slovenca."

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

IZ DUHOVSKIH KROGOV.

V frančiškanskem komisarijatu sv. Križa vršila se je pretekli terek, 10. avgusta v Lemontu redna letna seja vodstva komisarijata, pri kateri so bile potrjene sledeče spremembe: Lemont, Ill.: Very Rev. Benningen Snoj, rektor in profesor bogoslovja. — Rev. Blanko Kavčič iz So. Chicago kot kapelan pri č. sestrah v Mt. Assisi. — Rev. Bernard Ambrožič, organizator nove slovenske župnije v Detroitu, Rev. Salezij Glavnik, administrator pisarne treh časopisov, katere izdaja komisarijat. — Brat Štefana Mihelič pride iz New Yorka.

Chicago pri sv. Stefanu: Preč. n. komisar profesor bogoslovja. — Rev. Aleksander Urankar, kapelan. — Iz Lemonta: Rev. Dominik Dohanos in Rev. Frančišek Vilha, patra študenta 4. letnika bogoslovja. — V Chicagi se potrdi ustanovitev začasnega dijaškega konvikta, ker se je za prihodnje šolsko leto priglasilo toliko dijakov, da v kolegijih ni več prostora. Dijaki bodo za eno leto obiskovali zunanje šole.

Bethlehem, Pa. Rev. Leo Novitskie, kapelan, Dev. Brat Humibis Savel iz Lemonta.

Klerika, ki sta končala novicijat, Rel. Fr. Augustin Svete in Rel. Fr. Rafael Chunta gresta v modroslovje v Butler, N. J. — V red so bili sprejeti 5. avgusta Rev. John Miklavčič kot Pater Alfonz, dijak Stanisl. Hoge kot Frater Tomaž in dijak J. Benkovič kot Frater Matija. — Kot brata lajka sta bila pa sprejeta Valentin Stergar kot Brat Izidor in Mihael Stojakovič kot Brat Jakob. — Za prihodnje šolsko leto se dovoli dvajsetim dijakom sprejem v gimnazij, da se bodo učili za duhovski stan v komisarijatu Sv. Križa. — Med novinci letos je Rev. J. Miklavčič, bivši dolgoletni župnik pri sv. Treh Kraljih doma, potem kapelan pri sv. Vidu v Clevelandu in župnik in Leadville, Colo., in čitateljem Am. Slovenca dobro znani in priljubljeni dopisnik. Zelimo blagemu gospodu veliko blagoslova božjega v novem stanu, kjer bo lahko še več dobrega storil za Boga in zveličanje duš. — Dijak Stanislav Hoge je pa sin obče znane in čislane družine Hoge-Hočevar iz Bridgeporta, O. in je že drugi sin, ki je stopil v komisarijat sv. Križa. Rel. Fr. Benedikt Hoge, bogoslovec v Lemontu je njegov brat.

NAZNANILO. Podpisani naznanjam, da se preselim iz sedanjega bivališča, 1844 W. 22nd St., v novi dom na 1941 W. 22nd St. — Telefon je isti CANAL 5889

ANDREW GLAVACH

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

V nekem malem ruskem mestecu se je zgodil pred kratkim smešen dogodek, ki le slučajno ni imel tragičnih posledic. Poginil je psiček neke stare gospe. Žalostna starka je sklenila pokopati svojega ljubljena, položila je mrtvega psa v zaboj in ga peljala ven iz mesta z enokolkol, da bi ga pokopala. Zunanaj jo je srečal komunistični mladinec, član Zveze brezbožnikov in je začel briti šale, češ, da je greh za tako pobožno gospo pokopati psa brez župnika in zvonjenja. Starka se je razjezila in odgovorila, da je bil pes — komunist, zahteval je v oporo, da ga pokopljejo brez cerkvenih obredov. Brezbožnik je takoj naznanil to žalitev politični oblasti. Staro so zaprli in izročili sodnji. Vendar so imeli sodniki usmiljenje in so opustili, ker je bila izživana. To je redka rahločutnost pod sedanjimi ruskimi razmerami.

Nedavno je "Jewish World" priobčila poročilo Abrahama Braguineja o "sijajnem napredovanju židovske kolonizacije" v Sovjetski Rusiji. "V desetih letih" — piše Braguine — "bo v Rusiji 100.000 židovskih družin naseljenih na lastni zemlji". Sovjetske oblasti grede židom pri naseljevanju z največjo dobrohotnostjo na roko. Ta židovska kolonizacija pa je za Rusijo tem manj ugodna, ker se naseljujejo židje po najrodovitnejših in že sedaj najgostejše naseljenih pokrajinah. Tako so židje doslej nakupili v Donski pokrajini nad 16.500 ha, ob Črnem morju 50.000 ha in na Beloruskem 17.000 ha. Težko, da bi te židovske naselbine prinesle ruskemu narodu blagoslov.

Neki francoski pedagog je napisal knjižico, kjer priobčuje razne dogodke tekom svojega učiteljevanja. Med drugim so tudi navedeni razni predrzni odgovori učencev iz navedenega časa. Ko je nekemu zaspancu nekoč predočil slavnega Rimljana, kateri je vsako jutro pred zajtrkom trikrat preplaval Tiberio, se je učenec nasmešnil. Učitelj ga je vprašal, če ne verjame. "O pač" pravi navihaneč, "samo to mi ne gre v glavo zakaj ni reke preplaval štirikrat, ko je vendar na bregu svoje stvari popustil." — Nekoč je učitelj na tablo zapisal: "Ne mečite gorečih vžigalic proč, pomislite na zadnji požar!" — Drugi dan je pod tem stavkom našel zapisano: "Ne pljuvajte, pomislite na zadnje povenjenj". — Nekega lenuha je resno posvaril ter pristavil: "V tvoji starosti je bil Clemeceau najboljši v razredu," nakar je dobil odgovor: "V vaši starosti je bil pa že ministerski predsednik."

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Zborovanje duhovnikov slov. sekcije evhar. kongresu.

Predsednik Rev. J. Plevnik otvori zborovanje z molitvijo in pozdravi navzoče oba škofa Jegliča in Gnidovca, Monsignora Ogulina, Kanonika Opeko, provincijala P. Regalata in vse navzoče slovenske duhovnike. “Do sedaj smo pri shodu govorili vedno o preteklosti,” je rekel med drugim. “O dobroti božji in o milostih, katere smo sprejeli od Boga po sveti Eucharistiji. Danes smo se pa zbrali, da se bomo posvetovali, kaj bomo mi, slovenski duhovniki storili, da bo Eucharistični Kralj med našim narodom bolj poznan, bolj ljubljen, kako bomo slovenski duhovniki vsak v svoji župniji pospeševali krščansko življenje kakor sami pri sebi, tako pri naših družinah in v naši javnosti.”

Na to da besedo prvemu govorniku na dnevnem redu, prečastitemu provincijalu Dr. Regalatu Čebulj, O. F. M., ki govori o “Presveti Eucharistiji in duhovniku.”

Prezvišena gospoda škofa! Prečastiti gospodje! Predragi sobratje!

Slovenski odbor za evharistični kongres mi je poveril častno nalogo, da naj govorim o “Presveti Eucharistiji in duhovniku.” Lepšega predmeta bi mi ne mogel določiti. Hvaležen sem mu.

Ni zakramenta, ki bi jih spajale nežnejše vezi, kakor sta presveto Rešnje Telo in mašniško posvečenje. Gospod ju je postavil ob istem času. Tisti večer, ko je njegova ljubezen zagorela s polnim plamenom. Po Gospodovi odredbi naj bi ostala obadva zakramenta vedno sklenjena. Ne moremo si misliti presvete Eucharistije brez duhovništva, pa tudi ne mašništva brez Najsvetejšega zakramenta. In tako bo ostalo vedno.

Iz teh svetih odnošajev presvete Eucharistije do duhovništva, odnosno do nositeljev mašniškega posvečenja in obratno, rezultirajo za duhovnika obveznosti, katere bi Vam rad z nekaterimi potezami očrtal. Ne vseh. Samo najvažnejše. Tudi ne novih, ampak že večkrat premeditirane.

Duhovnik je Sanctissimae Eucharistiae minister, victima et adorator.

1. Minister. Duhovnik služi realnemu Gospodovemu telesu, živečemu v presveti Eucharistiji. Dela pa tudi njegovo mistično telo, ki je sveta cerkev. V prvem slučaju je minister Sanctissimae Eucharistiae immediatus, v drugem pa mediatus. Oboje je njegova dolžnost.

a.) Duhovnikovo direktno delo za presveto Eucharistijo je daritev svete maše in skrb za lepoto Gospodovega bivališča.

Sv. maša je središče duhovnikovega življenja. Ž njo mu vzide solnce dneva, miselnost njo bi ga morala ožarjati in ogrevati do večera, spomin na presveto daritev prihodnjega dne naj bi mu presvetil celo noč. V Gospodovi skrivnostni smrti je naše življenje. Zato usmerimo duhovniško življenje po intencijah božje žrtve. Pristopajmo k oltarju že ogreti. Dnevna meditacija nam bi vzgala srce. Sicer bi sli od oltarja hladni. Opravimo presveto daritev kar najbolj zbrani. V živi veri in z globokim spoštovanjem. Bodimo magnet, ki pritegne navzoče vernike še bolj v bližino tabernaklja. Kako blagodejno je vplivalo vzorno vedenje kardinala Rampolle in Misije ter pokojnega škofa Mahničiča!

Čas po končani daritvi je povsem naš. Uporabimo ga dobro! Takrat se dobera pogovorimo s svojim velikim duhovnikom. Saj mu imamo toliko povedati! Duhovnik, ki lepo mašuje, je brez dvojbe vreden minister Sanctissimae Eucharistiae. Obratno bo pa tudi pobožno opravljena sveta maša izžarevala milosti za duhovnika in njegovo ljudstvo.

Kot Minister Sanctissimae Eucharistiae smatraj za častno dolžnost tudi skrb, da bo vse, kar je z Gospodom v zvezi, njega vredno. Svete posode, paramenti, cerkev. Duhovnemu sobratu-gostu odkažeš dostojno sobo. Paziš, da je miza s posodami vred čista. Ali ni Gospod vsaj toliko vreden kot tovariš? Ne vplaši se v tem oziru nobenega truda. Ako je potrebno in če zmoreš, pridodeni tudi lastni dar. Je vse za presveto Hostijo. Quantum potes, tantum aude! Skrb zanj bo gotovo blagoslovljena. Gospod sam bo tvoj dolžnik. Vrnil ti bo gotovo kapital skrbi, dela in stroškov z najvišjimi obrestmi.

b.) Nadnaravni cilj našega življenja je združeno z Bogom. Ne samo v večnosti, ampak tudi tukaj nas z Bogom spaja na skrivnosten način milost ali ljubezen, dejansko pa sv. obhajilo, v katerem prejemamo Gospoda. Le to realno sklenitev s Kristusom zakramenti ali pripravljajo ali vtrjujejo. Zato moremo reči, da so vsi usmerjeni proti presveti Eucharistiji. Presveti zakrament je središče vseh.

Duhovniki smo pa ministri Christi et dispensatori mysterium Dei. Skoraj da vedno se po naših rokah pretakajo v duše vernikov milosti, ki jih vsebujejo zakra-

menti. Potom milosti sklepamo duše z Bogom. Redno pa polagamo v srca pod zakramentalnimi podobami skrito življenje, ki je cilj našega življenja.

Gospodje, angelji bi nas morali zavidati za prelepo nalogo, ki nam je poverjena. Vselej, kadar vpostavimo ali vtrdimo združeno dušo z Bogom vršimo vzvišene dolžnosti ministra Sanctissimae Eucharistiae.

Kadarkoli krščujemo, posvečujemo živ tempelj, ki sprejme z milostjo tudi sv. Duha. Svoj čas bo pa tabernakelj za sv. hostijo. Kaj ne stoji v ozadju našega dušnopastirskega dela pri malih in odrastlih zopet presveta Eucharistija? Vse hočemo tako vzgojiti, da bodo mogli k mizi Gospodovi vredno in pogosto pristopati. Vredno. Zato se ne bojimo spovednice. Naj bo vedno ožarjeno z mislijo, da Kristusa slavimo, oziroma krasimo tabernakelje. Pogosto. Vabimo k njemu, ki je vstajenje in življenje duš. Kedor je zgrešil pot do presvete Eucharistije, je nadnaravno mrtev, ali pa v nevarnosti, da zgubi življenje. Gospodje, tudi kadar pripravljate zaročence na sv. zakon in jih poročate, služite presveti Eucharistiji. Saj je zakonskega življenja, posvečenega po zakramentu, namen, pomnožiti število tistih, ki se vdeležujejo nadnaravnih dobrot odrešenja. Med drugimi tudi milosti presvete zakramenta. To hoče Gospod. Gotovo je tisti, ki za vresničenje njegovih želja deluje, Kristusov zvest služabnik.

Še celo takrat, ko delimo bolnikom sv. poslednje olje, nastopamo ko ministri Sanctissimae Eucharistiae. Le — ta zakrament pomaga trepeti duši, da laglje ohrani milost sv. obhajila. Pripomore ji pa tudi, da se bo prej ko mogoče vresničilo, kar je vsem iz srca zapel angeljski učenik:

“Jesu, quem velatum nunc aspicio,
Oro, fiat illud, quod tam sitio:
Ut te revelata cernens facie,
Visu sim beatus tuae gloriae.”

Tako je zadnji cilj, ki ga ima duhovnik pri delu za skrivnostno telo Gospodovo, le Kristus. Tu zastrt v podobe, tam brez skrivnostne zavese.

Ako je že delo za Gospodovo duhovno telo angeljsko, toliko bolj, ko vodi duše k presveti Eucharistiji, kako naj potem označim direktno negovanje zakramentalnega Boga?

2. Victima. Skrivnostni so odnošaji duhovnikovi do Najsvetejšega. Toda pridejo dnevi, ko začuti duhovnik tudi težo svoje vzvišene službe. In prav za to je victima Sanctissimae Eucharistiae.

a.) Služba tabernaklja zahteva od nas žrtev. Hočemo dobro pripravljani pristopiti k oltarju, zbrano maševati, opraviti dolžno zahvalo, bo treba samozataje. Manjše in večje. Toda, ne pozabimo, da je za presv. Eucharistijo. Nam je pri srcu čast Najsvetejšega, za katero je komaj najboljšo dobro, bomo morali dobršen del pazljivosti za snago in lepoto Gospodovega bivališča prevzeti sami. Sicer je Gospod zadovoljen z malim. Vendar nam zanj prevzeta skrb ukazuje obveznosti. Redno ne velikih. Včasih tudi težje. Oboje je sčasoma nelahko breme. Tudi prvo. Zopet žrtev za presveto Eucharistijo!

Gospodje, naj vam li opisujem nevšečnosti, skrbi in britkosti, ki jih povzročajo dušno pastirstvo? Saj jih vsi čutimo. Naš delež je delo. Že samo na sebi težko. Izročena čreda nam isto neredkokečajo z nezaupanjem, nestanovitnostjo in z dušno lenobo obteži. Ne omenjam modernih volkov v ovčji obleki, ki begajo in trgajo, kar smo negovali in hranili z besedo, molitvijo in s kruhom močnih. Kedo nas bo obsodil, ako nas vidi nekam zbegane, nezaupljive, skoraj da potrte? Nihče! Najmanj naš veliki duhovnik. Gospodje, naj nas v težki uri vzdržuje zavest, da smo žrtve presvete Eucharistije, žrtve naših oltarjev.

b.) Sicer nam že samo duhovništvo nalaga dolžnost žrtvovanja. Vdeleženci Kristusovega sacerdocija ne nosimo samo svete hostije, ampak tudi Gospodovo trnjevo krono. Na dan ordinacij smo oboje prejel. Radi sv. hostije, ki nam jo daje v roke Kristusovo duhovništvo, naš dobri spoštujejo. Prav za to nas prezira bogopazni svet. Saj drugače ne more biti. Prečitajmo in premislimo Jan. XV. in XVI. Umevno, da sovraštvo sveta globoko v dušo zareže. Toda, tudi to je žrtve potom duhovništva za presveto Eucharistijo.

Slednjič, kedo umeva duhovniško srce? Danes v božjem objemu vriska. Jutri bo zapleteno v težke in nevarne boje. Kakor da bi bilo igrača strasti, sveta in pekla. Veselih ur si želimo, trpkih se bojimo. Vendar podleči ne smem. V nobenem boju. Zakaj vsi veliki napor, da zmagamo? Radi svetosti duhovniškega neizbrisljivega znamenja. Rubini bi pa tudi radi bili okrog svete hostije. Zopet žrtve presvete

Eucharistije, ki naj bo središče našega notranjega življenja.

Gospodje, nikedar ne pozabimo, da smo vsled mašniškega posvečenja, ki nas tesno spaja s presveto Eucharistijo, victimae divinae Victimae. Gospod je pa bil in je še victima charitatis. Naj mu bo naše žrtvovanje, položeno pred tabernakelj, vsaj majhen izraz naše velike ljubezni do Njega.

3. Adorator. Obveznosti, ki jih imamo do presvete zakramenta, skrb za posvečenje drugih in svoje, vse to nam nekako narekuje adoracijo.

a.) Quotidiana vilescunt. Tudi tremendum sacrificium. Le zavest, da so sancta pertractanda sancte, nas bi obvarovala usodepolne mlačnosti, ali pa še hujšega. Pogosto molitev pred Najsvetejšim, zlasti meditacija o presv. Eucharistiji nam bo napolnila dušo s svetim spoštovanjem in gorečo ljubeznijo.

Duhovnik, ki visoko ceni svoj poklic in ima za duše vneto srce, bo zmogoval dušnopastirske dolžnosti. Kedor je zgubil spoštovanje do svojega stanu, je ob življenjsko orientacijo. Duhovnik, ki ne ljubi duš, je najemnik. Kaj ga bo obvarovalo oboje nesreče? Samo molitev pred Najsvetejšim. Tu se bo vzdržal v ljubezni do presvete Eucharistije. Zato tudi v ljubezni do mašniškega posvečenja. Ista ljubezen do Gospoda mu bo tudi vzgajala srce do izročene črede. (Jan. 21, 15-17).

b.) “Brez mene ne morete ničesar storiti” pravi Gospod. Najmanj kaj uspešnega za posvetitev duš. Kje naj si izprosimo božjega blagoslova? Zopet pred tabernakeljem. Pred delom za duše so hodili svečniki pred Najsvetejšim. Po delu so se vračali tja. Zato so bili največji dobrotniki človeštva. Ako nočeš po težkem trudu za rešenje izročene črede z apostolom žalostno zaklicati: “Učenik, celo noč smo delali, pa nismo nič vjeli,” moli mnogo pred oltarjem, kjer biva dobri Pastir.

c.) Tudi delo za naše izpopolnjevanje ne bo blagoslovljeno brez Gospodove pomoči. Najlažje si jo izprosimo z molitvijo pred tabernakeljem. Življenjska izkušnja to potrjuje. Najbolj zadovoljni smo bili tisti dan, ki smo ga pričeli z meditacijo pred Najsvetejšim. Ne rečem, da je potekel brez bojev. Le povdarjam, da smo zmagali. Zmage pa osrečujejo. Težke preizkušnje, ki se končajo s zvestobo do Boga, dajo duhovniškemu življenju pravi pomen. Pristopimo s zavnanjem k trnovi milosti, da usmiljenje dosežemo in milost najdemo ob dnevu, ko potrebujemo pomoči.

Zavedajmo se, gospodje, da smo Sanctissimae Eucharistiae ministri, victimae in adoratores. Blagor duhovniku, ki se omenjenih častnih in milostipolnih dolžnosti zaveda! Kar v tem oziru stori, bo njemu in dušam v blagor, presveti Eucharistiji pa v čast. Tako bi bila naša življenjska naloga izpolnjena.

Konečno si drzmem predlagati dvojce: **1. Bodimo vsi duhovniki, tudi redovni sobratje, člani duhovniške družbe. Sacerdotum Adoratorum.** 2. Delajmo za poklice v duhovniški stan. Naj bo že svetni ali redovni. Saj smo vsi, deležni istega svečeništva Kristusovega, ki je eno.

Very Rev. Dr. P. Regalat Čebulj, OFM. G. predsednik se zahvali preč. P. provincijalu za njegov prekrasen referat.

Prezvišeni g. škof Jeglič navdušeno priporoča č. g. duhovnikom vstop v društvo duhovnikov, “častilcev presvete zakramenta.” Sacerdotum adoratorum. Vsa ki teden ena ura molitve pred tabernakeljem bo vir velikih milosti kakor za duhovnika samega tako za njegovo župnijo. G. škof pove marsikaj zanimivega glede te točke. Enako prav toplo priporoča naj bi duhovniki delovali po svojih župnijah za duhovske poklice med mladino. Potom pozivlja duhovnike, naj bi po tem kongresu še bolj navdušeno in še bolj goreče delovali v smislu, da bi božje Presvete Srce bilo tudi od ljudi bolj poznano in tako tudi bolj ljubljeno. Vse to bomo dosegli, ako bomo sami duhovniki navdušeni za evharističnega Kralja, ga ljubili in pogosto obiskovali in častili.

Prezv. g. škof Gnidovec priporoča resolucijo govornika, da bi naj starejši gospodje vplivali na mlajše, da bi vstopili v društvo Duhovnikov Častilcev. Pove iz svojega življenja, kako je on kot mlad kapelan vstopil v to organizacijo. Njegov župnik, pokojni g. Erjavec, ka je nekoč samo vprašal, zakaj ni član tega društva. To mu je dalo misliti in posledica je bila, da je vstopil. Povdarja veliko važnost te tedenske ure za duhovnikovo posvečenje.

Ker se ni nihče k besedi oglasil, se predložene resolucije sprejmo in potrjuje.

Drugi govornik je bil Rev. J. J. Oman duhovni vodja K. S. K. J. in slovenski župnik iz Clevelanda, O. Predaval je o “Pogostnem sprejemanju sv. Obhajila.”

Ker poročevalec nima njegovega govora še v rokah, naj čitatelji oprostite, da ga

bomo pričeli kakor hitro ga bomo dobili.

Po predavanju Rev. J. J. Omana sta segla oba prevz. gg. škofa v debato in podala veliko jako praktičnih nasvetov, kako naj bi gg. delovali, da bi pospeševali pogosto sprejemanje sv. obhajila. Prezvišeni g. škof Jeglič je povedal, kako krasno se je razvilo pogosto sprejemanje sv. obhajila po ljubljanski škofiji in način, kako je to dosegel. Enako je prev. g. škof Gnidovec dal marsikaj jako primeren nasvet.

Stavljene resolucije so se potrdile in sprejele.

Nato je predaval Rev. Vencel Šolar, O. B. B., profesor bogoslovja, o “Češčenju presvete Rešnjega Telesa.”

Prezvišena gg. škofa, prečastiti g. Monsignor in g. kanonik, častiti gospodje!

Nisem vreden tako velike časti, govoriti Vam, častiti sobratje, na tem nad vse slavnem in zgodovinskem mednarodnem Evh. kongresu. Zavedam se svoje nezmožnosti. Vendar ker se gre za čast Najsvetejšega, zanašam se na Njegov pomoč in Vaše potrpljenje: Ut in omnibus glorificetur Deus.

Namen vsakega Evh. kongresa je bil pospeševati slavo in češčenje sv. Eucharistije. Mi duhovniki pa smo poslani Jezusovi, “domestici ejus” — “primi inter primis” — ki moramo skrbeti za Njegov čast. Besede, katere je Gospod govoril apostolom veljajo tudi nam vsem: “Sicut misit me Pater, ego mitto vos.” Ko smo bili posvečeni v mašniški stan, takrat smo sprejeli brezpogojno sveto dolžnost življenja, delovati in živeti za čast božjo in zveličanje duše našega bližnjega.

Našega življenja sveta dolžnost je toraj delovati, da se pospešuje in razširja ljubezen do Jezusa v sv. Eucharistiji. Da nam bo mogoče vršiti to nalogo, je nad vse potrebno, da je nam srce v resnici vneto za božjo čast, da v našem srcu gori goreča ljubezen do Jezusa v sv. hostiji. Kajti kdor hoče biti vodja drugim, jih bo vodil le tedaj, če jim bo sam dajal vsestransko dober zgled. Le tisti, ki v resnici ljubi predmet, zamorovljuge zainteresirati zanj. Zastoj pa bodo njegove besede, če v srcu ne čuti tega, kar jezik govori. Kako naj imajo vojak zaupanje do poveljnika, o katerem vedo, da skrivoma občuje s sovražnikom? Mrzli bodo ostali verniki in mlačni do Najsvetejšega, če duhovnik le mehanično in primorano vrši najsvetejšo službo duhovniško.

Veličastno done besede Gospodove vsem duhovnikom, da naj se zavedamo svojega stališča v svetu. Pri sv. Matevžu beremo: “Vos estis sal terrae! Quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mitatur foras et conculitur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in coelis est.”

Častiti sobratje v Kristusu. Ali naj iščemo še bolj neovrgljivega dokaza naše naloge? Ali niso besede Zveličarjeve zadosti jasne, da bi se mogli izgovarjati? Toraj z našim vzornim pobožnim življenjem moramo vneti vernike za ljubezen, za čast božjo.

Gorje nam, če ne živimo po besedah Zveličarjevih, kajti: Quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra nisi ut mitatur foras et conculitur ab hominibus. Da zavrženi bomo, če nismo “servi boni et fideles.” Strašno, toda resnično!

Ljubezen Zveličarja v sv. Hostiji bi nas morala napolnjevati posebno pri oltarju, pri daritvi sv. maše. Ko beremo sv. mašo povedati bi si morali: Kdo je On, ki ga jemljemo v naše roke? Nikdar naj ne pozabimo, da za nami kleče verniki, kateri gledajo na nas kot na drugega Kristusa, ki opazuje vsako dejanje, vsako kretanje. Oni so naši neizprosljivi sodniki. Oni vedo, kdaj mi res pobožno in dostojno opravimo najsvetejšo daritev, in kdaj smo raztreseni, hitri in vihravi, brez dostojnosti, brez pobožnosti. Od nas se bodo učili ali ljubiti Jezusa ali pa ga zanemarjati. Učimo toraj, dragi sobratje, vernike z daritvijo sv. maše ljubezni do Zveličarja v sv. Hostiji. Bodimo jim v spodbudo, bodimo jim vodniki do Jezusa: “Ut luceat omnibus, qui in domo sunt.”

2. Ljubezen do skritega Zveličarja v sv. Rešnjem Zakramentu mora napolnjevati našo dušo, ker poklicani smo učiti druge te ljubezni: “Euntes docete omnem creaturam observare omnia, quaecumque mandavi vobis.” Učitelj pa zamore biti le tisti, ki je popolnoma poučen, rekel bi, takorekoč doma v svojem predmetu. Vsako nedeljo imamo nalogo govoriti vernikom. Naše pridige morajo prihajati iz srca, poznati se nam mora, da pridiga ni naučena, da ne prihaja samo iz ust, ampak, da res čutimo, kar govorimo. In o čem vsak najrajši govori, če ne o predmetu, kateri mu je

najbolj pri srcu? Govori s slikarjem, kako živo ti bo govoril o krasoti narave. Govori z glasbenikom, v oblake te bo dvignil o lepoti zvonkih glasov, govori s komur hočeš, vsak bo vedel povedati o vrlinah in lepota tega, kar ljubi.

Kaj pa naj bo duhovniku najbolj pri srcu če ne ljubezen do svojega Gospoda? V tem moramo biti umetniki. O tem naj bodo naše pridige — o divni nebeški ljubezni Zveličarja, do revnega človeka. O, da bi se vsak duhovnik zavedal moči besede, o, da bi bil vsak poslanec Kristusov prevzet ljubezni božje! Koliko dobrega bi se storilo! Koliko duš rešilo!

3. Kakor vse oživljajoči plamen ljubezni je šel tela 1905. glas sv. papeža Pija X. po celem svetu, bodreč vernike k večkratnemu prejemanju sv. obhajila. Toda tudi ta glas svetega očeta bi bil ostal glas vpijočega v puščavi, če bi ga ne bili duhovniki razširjali med njim podrejenimi verniki. Vsak goreč duhovnik je pozdravljat to misel, ker je videl sedanje moderne vernike približevati se svetosti prvih krstjanov, ki so kljub vsem težavam in zaprekam, da smrtnim nevarnostim, prisostovali najsvetejši daritvi sv. maše in se dnevno združevali s svojim Zveličarjem. Močna kot železo morala je biti stanovitnost v veri prvih krstjanov, da so mogli vzdržati kruto preganjanje in močna kot jeklo mora biti vera današnih vernikov, da se ne bodo dali premotiti zvitem nakanam pekla in sveta.

Kruh nebeški, Jezus v sv. Rešnjem telesu je bila ona nadnaravna moč, s katero so prizirali celo smrt za vero. In ravno tisti kruh, ravno tisti isto sv. Rešnje Telo je tudi danes edina moč, ki zadržuje vernike, da se ne vdajo strastem in zapeljivanki sveta. Kje pa naj katoličani iščejo vspodbude, če ne pri nas duhovnikih? Toraj je naša sveta dolžnost rabiti prižnico za čast božjo, za oznanovanje ljubezni božje, za opominjanje do pobožnega življenja. Posebno pa moramo delovati na to, da se verniki privadijo prejemati sv. obhajilo mnogokrat. Duhovnik, ki to doseže, namreč, da ga ni dneva brez sv. obhajila, bo žel velike zasluge in bo imel sladko zavest, da je storil svojo dolžnost. Pred nekaj leti rekel mi je gotov slovenski župnik, ko sva se vozila skupaj na vlaku: “Če tudi nimam nič drugega pokazati svojemu škofu v letnem računu, ponosen pa sem na 30.000 sv. obhajil v fari, nekaj, kar mi nobeden ne more odvzeti.”

Zatorei na delo, častiti sobratje, na delo za mnogoštevilnejša sv. obhajila, na delo za Jezusovo kraljestvo! Pa bo kdo rekel: “kdo bo pa vedno v spovednici sedel?” Zakaj pa smo duhovniki, mar za udobno, složno, nemoteno življenje? Ne, nikdar tega naš Gospod ni imel, on je delal, krvavel in umrl, da reši človeka, toraj tudi mi kot njegovi izvoljeni služabniki ne smemo pričakovati boljšega, ker “hlapec ni večji od Gospoda.”

Pred 6 leti je rekel škof Koudelka nekemu župniku v moji prisotnosti: “Father, privabite ljudi v cerkev in Vaši so, vse drugo bo lahko.”

Mnogokrat mi prihajajo te besede vladike na misel. Kako resnične so bile! Da pa bodo ljudje radi prihajali v cerkev, jim moramo dati vedno kaj zanimivega. V lepo prijazno hišo, kjer je vedno dosti zabave, vsak rad zahaja. Ravno tako je s cerkvijo. Tam, kjer župnik skrbi za lepoto hiše božje, pa še za dobro petje in kiné oltarja, zraven pa še za dobro petje in lepe pobožnosti, tam, pravim, bo cerkev vedno polna in z njo tudi cerkveni zaklad. Ljudje bodo rekli: “Lepo je bilo — lepo kot v nebesih.” — Toda tja, kjer se vse pobožnosti omejuje samo na sveto mašo in še to ne vsaki dan, kjer je petje prava muka za ušesa, in kjer so oltarji goli in zanemarjeni — tje seveda tudi verniki ne bodo z nobenim posebnim veseljem hodili. Kakoršno je zanimanje župljanov za cerkev, taki so potem dohodki. Slabo obiskovane cerkve in prazne obhajalne mize imajo prazno cerkveno kaso.

Predlagam toraj kot sadove Evharističnega kongresa sledeče resolucije:

1. Da se v svo resnostjo zavzamemo za lepoto hiše božje.
2. Da v pridigah mnogokrat govorimo o potrebi vsakdanje sv. maše in sv. obhajila.
3. Da pospešujemo in vodimo kolikor mogoče svečano 40. urno pobožnost.
4. Da vpeljemo češčenje Srca Jezusovega vsaki prvi petek in pobožnost svete ure.

Ita in omnibus glorificetur Deus et B. V. Maria.

Fr. Vencel Šolar, O.S.B.
Prezv. g. škof Jeglič povzame zadnjo točko resolucij, ker ima ta točka program glavni namen govoriti o pospeševanju češčenja Presv. Eucharistije in pove, kako lepo se je razvilo češčenje presv. Zakramenta po ljubljanski škofiji. V nekaterih cerkvah se vrši glasno češčenje iz “Večne

molitve" po celi dan vsako nedeljo. V drugih cerkvah pa gotovo vsako nedeljo popoldne ena ura. Udeležba pri teh urah molitve je jako povoljna. Priporoča, da bi se to ohranilo doma v domovini, tu v Ameriki pa vpeljalo, kjer tega še ni.

Profesor Bogovič iz Maribora pove, kako imajo v Mariborski škofiji razdeljeno, da ima vsaka župnija gotov dan, kjer se vrši celodnevno čiščenje in se ljudje silno radi udeležujejo teh čiščenj. Priporoča večkratne manifestacije s presvetim Zakramentom, kakoršna je bila, v cerkvi sv. Štefana v Chicagu večer večer. Presv. Zakrament naj se javno nese v procesijah zunaj in z velikimi slavnostmi posebno doma na Slovenskem, ker je laže mogoče kako tukaj v Ameriki.

Resolucije se sprejemajo.
Rev. Benigen Snaj, OFM., rektor frančiškanskega bogoslovja iz Lemonta, predava o "Evharistiji in časnikiarstvu."

Prezvišena gg. škofa, prečastiti Monsigneri, veleč. gg. duhovni sobratje!

Evharistija in časopisje je referat, določen mi na današnji seji za duhovnike. Jansen je stik med Evharistijo in časopisjem, ki je zlasti dandanes velikanskega pomena. Dobro je v službi presv. Evharistije in navaja ljudi k njenemu čiščenju; slabo pa ruje in dela proti Njej. To je vsakemu jasno in znano.

Kako stališče naj zavzame slovenski duhovnik v Ameriki z ozirom na časopisje? Vskakemu je očitno, da naj dela za dobro in zatira slabo. Pomislimo samo to-le: kaj je Presv. Evharistija za nas in kaj smo ji mi dolžni. Sv. Evharistija je središče naše vere. V Njej imamo pričujočega svojega Boga v podobi kruha, začelnika in delilca vseh milosti. In kakor izvira iz tega studenca milosti vse naše dušno življenje, se po njem ohranja in množi; tako pa je naša prva dolžnost, da vračamo mi svojo hvaležnost in svoje najvišje čiščenje presv. Evharistiji.

Duhovnik kot služabnik Najvišjega in defilec nebeških dobrot naj z besedo in zgledom vnaša vernike za Boga in jih vodi k ljubezni in čiščenju presv. Evharistije.

Duhovnik naj zlasti dandanes stori še več za čiščenje našega Kralja v sv. Evharistiji s peresom v časnikih. To bo vršil tem rajše, čim večji je tu njegov delokrog. Veliko več ljudi bere časnike kot jih pa v cerkvi poslušajo njegovo besedo, zato bo tudi tu naša prva dolžnost, da se potrudimo, da vsakega dela za častnike.

Prvo naj bo torej pozitivno delo duhovnikovo za čast in slavo sv. Evharistije, ko obsega ne samo, da po svoji moči dopisuje v dobre časnike, temveč jih naroča, bere in priporoča svojim vernikom. Tako se bo katoliški tisk povzdignil in povzdignila, otrepila se bo tudi vera in versko življenje vernikov.

Drugo delo vsakega vnetega slovenskega duhovnika pa bodi negativno, razdiralno z ozirom na slabo, protiverske slovenske časnike v Ameriki. Tu je zanj veliko polje, polno osata in plevla, da ga izruje in pokonča. Tu je glavni sovražnik naše vere, našega evharističnega Kralja, katerega smo brezverski časniki odtujili in odtargali nešteto naših rojakov v Ameriki. Proti temu sovražniku boj na celi črti, neizprosno boj; dokler ne bo premagan ali vsaj toliko oslavljen, da ne bo več škodljiv in nevaren. Proti temu sovražniku, ki je najmočnejši in najhujši, moramo braniti sv. vero mi duhovniki, čuvaji na Sionu; gorje nam, če bi spali in molčali mejtem ko toliko dela in ruje naš sovražnik!

Naša boj proti brezverskemu časopisju bodi torej najprej, kakor sem omenil, pozitivna, da delamo za dobre katoliške časnike. Sedanjí papež Pij XI. so rekli lansko leto tirolskim romarjem med drugim sledeče: "Najlažje širimo danes svoje ideje s tiskom, zato potrebujemo za našo sveto stvar v prvi vrsti dobrega katoliškega časopisja. Za časopisje ne moremo nikdar dovolj storiti, nikdar dovolj žrtvovati." Ravno te dni so pa rekli Monsignora Burke-utele značilne besede: "Tiskana beseda je dandanes po vsem svetu veselila, ki razširja dobro ali slabo. Slab tisk je neizrečena nesreča za vsako deželo. Zato junakom, ki se prizadevajo, da obvarujejo svoj narod pred zlom brezversnega in npravnega časopisja, naše priznanje!" Zdi se, da tudi pri mnogo razširjenem časopisju v Ameriki izginja tisti vzvišeni namen, ki ga je imel nekdo izmed pionirjev ameriškega tiska, da nikdar ni priobčil stavka, katerega bi ne mogel prebrati njegov lasten otrok. Tudi ameriška žurnalistika le prerada stremi po načelu: dajati čitatelju to, kar mu ugaja. Vidimo, pravi sv. Oče, da se tista struja, ki govori, le veliko naročnikov, obrača v Uniji v to smer, da je treba dati čitatelju v roke le tak spis, ki naj je vreden človeškega dostojanstva in nanj blažljno vpliva. Če bi bil na svetu samo dober tisk, koliko manj sovražnikov bi imela sv. Cerkev!"

Podobno je nedavno spregovoril kardinal Pacelli: "Skrb za duše je brezdvomno najbolj božje delo, kar jih more človek izvršiti. Toda kaj pomaga največja gorečnost za zveličanje duš, že Cerkev sovražno časopisje in umazan tisk sproti podira, kar s težavo in skrbjo zidamo? Zato moramo z vso silo razširjati tisk, ki je prožet Kristusovega duha."

Drugič, da mi duhovniki svarimo povsod: v cerkvi in zunaj cerkve svoje vernike, da ne naročajo in ne berejo veri sovražnega časopisja kakor nam to naroča kánon 1405, §2 cerkvenega prava, ki se glasi: "Skofje in drugi dušni pastirji naj svare ob raznih prilikah verne pred nevarnostjo in pogubo branja slabih ter zlasti prepovedanih knjig." Pod besedo "knjige," pa umeva isto cerkveno pravo kánon 1384, §2 dnevnike, časnike periodične liste in vsake vrste spise.

Tretjič, kar je najvažnejše, da že enkrat storimo, je pa zapoved kánona 1897, §1, ki velewa tako-le: "Vseh vernikov dolžnost je, posebno pa duhovnikov in onih, ki so v cerkvenem dostojanstvu ter onih, ki se odlikujejo v učenosti, da sporoče svojim škofom ali pa Apostolski Stolici o knjigah katere spoznajo za nevarne."

Po tem kánonu je nas vseh vestna dolžnost, da sporočimo veri sovražno naše časopisje v Ameriki škofom, kjer se tiskajo taki časopisi, v obsodbo, da jih bodo naši rojaki kot take poznali in vedeli kako se jim je ravnati proti njim.

To je neobhodno potrebno, da zatremo kolikor mogoče zlo v njegovi korenini sami, ker vse drugo, kar storimo v korist vernikom pri tem evharističnem kongresu, bo prineslo le malo trajnega sadu. Ljudje bodo i nadalje brali protiversko časopisje in s tem tudi vedno bolj izgubljali sveto vero.

Ker povzročata brezversko časopisje toliko gorja našemu narodu je skrajni čas, o čemur ste vsi prepričani, da moramo tudi mi duhovniki skupno vsi kot en mož nastopiti proti temu največjemu sovražniku našega ljudstva in to tembolj, ker nam velewa to dolžnost jasno in odločno sv. Cerkev sama v svojih kánonih kakor sem omenil. Vprašam Vas č. gg. sobratje zakaj je pač dala sv. Cerkev te svoje odločne postavbe, ako ne zato, da jih izpolnjujemo v dejanju, ne pa zato, da bi ostale neplodne v cerkvenem pravniku. Vam je dobro znano, da so tisti vaši verniki, ki radi bero naše katoliške časnike dolžni in veli katoličani oni so vaša najtrdnjša opora in pomoč; istotako pa vam je znano, kakšni so tisti, ki bero protiverske časnike, da niso vaši dobri župljani, ampak vaši skrivni ali celo očitni nasprotniki. To vam potrjuje zadosti vaša lastna izkušnja. Mi duhovniki, služabniki sv. Cerkve smo v prvi vrsti dolžni spolnovati njene postavbe in skrbeti, da jih bodo spolnovali tudi naši verniki, katere je nam Bog izročil v našo skrb in varstvo. O tem bomo morali dati enkrat oster odgovor božjemu Sodniku ali smo bili res pastirji ali pa najemniki-ovčje Kristusovih. Zlasti glede časnikov nam velja beseda našega Zveličarja: "Kdor ni z menoj, je zoper mene, in kdor ne zbira z menoj, raztreša." Če bi mi duhovniki ne delali za Kristusa po dobrih časnikih, če bi bili mi duhovni brezbržni glede slabih časnikov in ne storili odločno po zapovedi sv. Cerkve, bi bilo več naše delo in naj bo še tako goče, brez sadu, ker bi nam sproti podiralo slabo časopisje, kar smo s težavo in skrbjo sezidali. Naše delo v dušnem pastirstvu bo pa imelo velik uspeh, ako skrbimo na eni strani, da bo isto vtrjevalo dobro časopisje in na drugi strani, da obvarujemo svoje vernike kolikor mogoče pred slabim časopisjem. To je dejstvo, katero mora upoštevati vsak dušni pastir zlasti dandanes. Kdor bi je omalovaževal bi pokazal, da ne zbira s Kristusom ampak raztreša, da ni s Kristusom, ampak zoper Njega.

Čč. sobratje, veliko se je zagrešilo dosedaj v tem oziru, le priznajmo: premalo se je delalo za naše katoliško časopisje v Ameriki in preveč sa omalovaževalo protiversko; zato pa vidimo koliko ljulike je zasejal sovražnik med pšenico, koliko nam naših rojakov, nekaj dobrih in vernih je tu v Ameriki zdaj v nasprotnem taboru!!! Čč. sobratje ali naj to še dalje trpimo? Ali naj ostanemo brezčutni gledajoč prezalostne in pogubonosne posledice brezverskega našega časopisja, katere povzročata dan na dan našim ljudem v Ameriki??? Ne, nikakor ne, pravite. Do tu in ne dalje! Zato vsi skupaj kot en mož hočemo vstati v boj zoper tolikega sovražnika naših dragih rojakov, da rešimo kar moč in da obvarujemo druge istih pogubonosnih posledic. Prepričan sem, da ste vi čč. sobratje, z menoj za enoten načrt, katerega Vam zdaj predložim v obliki dveh resolucij.

Nato stavi primerne resolucije, ki naj urede skupni nastop proti slabemu časopisju med nami.

Rev. Benigen F. Snaj, O. F. M.

Po tem predavanju se je vnela daljša debata, ki se je pa morala zaključiti prehitro, ker je bil čas prekratke.

Rev. F. Mažir priporoča, da bi naj gospodje pridno dopisovali v časnike in pridno pošiljali vanje svoje dopise iz naselbine, ker dopise narod silno rad čita. Ker smo preveč raztreseni in so naselbine tako daleč druga od druge, se more ohranjati zveza med njimi samo potom dopisov. S tem se budi samo navdušenje za napredek. Ko so poroča iz ene naselbine, kaj se je zgodilo tam in kako lep vseh se je dosegel, to navduši druge naselbine, da tudi poskušajo isto in še boljše izpeljati.

Rev. Bernard Ambrožič, OFM. iz Lemonta poudarja važnost tega vprašanja in obžaluje, da je tako kratak čas, da bi se stvar morala do dobra preresetati in nekaj ukreniti, ker to vprašanje sega globoko v versko življenje slovenskega naoda. Ni še dolgo v Ameriki, vendar je imel že več misijonov po slovenskih naselbinah in povsodi je videl, kako slabo časopisje zastruplja narod moralno in versko in se mu zdi, da bo vse delo zastoj, ako se tukaj v tej točki ne ukrene skupni nastop vseh slovenskih duhovnikov in posebno še naših škofov. Želi, da bi cerkvena oblast poslegla vmes in se izrekla avtoritativno proti slabim časnikom, da more potem duhovščina nastopiti na podlagi izjave episkopata. Zato želi, da bi ne šli preko tega vprašanja vkljub kratkemu času, temveč vsaj nekaj naredili.

Rev. Civil Zupan, O. S. B. iz Pueblo omenja težave, ki so združene s tem, ako bi se hoteli kaj tako odločilnega storiti. Ena težava je v tem, ker so ti časniki glasila organizacij, katere članstvo mora dobivati, če hoče ali noče. Zato želi, da bi naj duhovniki na pridno podpirali dobro časopisje. Dokler to ni dovolj razširjeno, se itak ne da narediti veliko. Da pa naše katoliško časopisje ni toliko razširjeno med narodom, smo precej duhovniki sami krivi, ker premalo storimo za tega važnega sodelavca svojega v vinogradu Gospodovem.

Rev. A. Žužek misli, da smo se v tej debati že nekoliko oddaljili od predmeta, ker se tukaj gre za "Evharistijo in časnikarstvo."

C. predsednik omenja, da je to težko vprašanje. Omenja slučaj iz Milwaukee pred leti. Priporoča, da bi se naj duhovniki sešli glede te točke kedar pozneje in o tem se posvetovali še sami.

Resolucije se potrjuje z dostavkom nasveta g. predsednika.

Preč. g. kánonik Dr. M. Opeka govori o "Evharistiji in naši notranji reformi." Ker nismo dobili izdelanega govora g. kánonika, se moramo omejiti samo na glavne točke, katere je povedal.

V svojem uvodu je povedal, da prinaša slovenski duhovščini v Ameriki pozdrave stolnega kapiteljna iz Ljubljane. Pove, da doma ve duhovščina o velikem delu, katero vrši slovenska duhovščina tukaj v Ameriki pred slovenskim narodom, zato ji pošilja iskrene pozdrave.

Dalje v krasnem govoru razvija veliko misel kako potrebna je sv. Evharistija za naše duhovno krščansko življenje, da si krščanskega, čednostnega življenja niti misliti ne moremo brez sv. Evharistije, brez sv. obhajila. Upamo, da nam bo preč. g. kánonik poslal svoj krasni govor pozneje, da ga bomo lahko priobčili.

Prezvišeni g. škof Jeglič je pripravil sledeče predavanje za shod duhovnikov. Kaj tolažljivo je za vse vernike, da ste naši slovenski duhovniki v program sprejeli tudi za se poseben evharistični sestanek.

Dovolite mi nekoliko besedi za poglobitev naše vere v presv. Evharistijo in za nekatere sklepe, ki iz te globoke vere nujno izhajajo.

1.) Slovesen in ne jako grozen je trenutek, ko pri sv. maši izgovorim vsemogočo besedo: „Hoc est Corpus meum, Hic est calix Sanguinis mei." V tem trenutku pride iz nebes sam božji Sin. Pokoren mojim besedam, zapusti božje Veličanstvo in se skrije v nezatno podobo kruha in vina. V mojih rokah je On, ki je iz nič ustvaril nebo in zemljo, On, ki bo v nezmerem sijaju, v spremstvu nebeških duhov prišel na oblakih neba soditi žive in mrtve, On, ki ga bomo poveličevali v največji sladkosti in vekomaj slavili, hvalili, molili in uživali. Vse to in še več si predstavljam v svoji domišljiji, pa me bo svetost trenutka vsega prevzela, iz največjim spoštovanjem ter nenavadno zbranstvo bom pokleknil in se ves iz sebe svojemu Bogu poklonil.

Tako verujem. Zakaj? Zato ker z apostolom govorim: "Quo ibimus, tu solum verba vitae aeternae habes? Et cognovimus et aemus quia tu es Christus, filius Dei vivi." Zato, ker s Tomažom Akvinskim molimo: "Visus, tactus, gustus in Te fallit, sed auditu solo tuto creditur." Skrivnosti ne razumem, razume jo pa vsemogočni Bog in jaz svoj omenjeni razum pod-

vržem njegovemu neskončnemu razumu popolnoma. Kako je mogoče: Jezus je kot Bog in kot človek pričujoč v vsaki hostiji, v vsakem delu hostije, povsod po vsem svetu in v vseh cerkvah, kjerkoli duhovniki mašujejo.

Kako je to mogoče? Kako je pa mogoče, da govor izgovarjen danes v Ameriki bi mogli že jutri Slovenci v domovini čitati. Kako je pa mogoče, da stojim v Ljubljani in se kar osebno razgovarjam s prijateljem v Beogradu. Kako je mogoče, da sedim doma in poslušam koncerte, pevanje, govore, ki se istočasno vrše v Rimu, v Parizu, v Berlinu, na Dunaju?

Ako je pa Bog že naravne take skrivnosti in sile zakril, kaj bo On še storil v nadnaravnem svetu? In to tembolj, ker v tej skrivnosti deluje prežarka ljubezen vsemogočnega Boga! Že naravno človeška ljubezen dela čudeže, kaj še le ljubezen Boga. Oh, božja vsemogočnost vpreže v svojo službo in izvaja dela, ki presegajo naš razum, ne presegajo pa božje vsemogočnosti.

2.) Kaj pa sledi od tod za moje življenje, delovanje in dušno pastirovanje?

a.) Kako sveto mora biti vse moje življenje, da se morem drzniti in k svojemu Bogu pristopi vsaki dan! Pa ne samo to, ampak ga živga prejemati v svoje srce, združevati se z njim v najbolj tesnem objemu. Kako pazimo na svojo obleko in na vso svojo osebnost, ako moramo v kako boljši družbo, h kakih odlični osebi! Kako moramo paziti na čistost svojega telesa in na svetost svojega srca, za zbranstvo svoje-ga duha, ko gremo občeavat z živim Bogom!

b.) Živa in globoka vera nas bo priganjala, da bomo skrbeli za lepoto hiše božje, za snažnost in kinč tabernakelna, za dragocenost monštrance in ciborija, za pristost kruha in vina. Vsaj vedar vse to prihaja v neposreden stik s samim Bogom!

Zanemarjena cerkev, zanemarijen tabernakelj, zanemarijene svete posode, nebržnost za pravo materijo bi dokazovala, da imam sicer vero v presv. Rešnjega Tela, toda vero potemnjeno, mrtvo, ki ne vžiga, ne vnaša, ne navdušuje.

c.) Živa vera in plemenita ljubezen me bo tudi silno nagibala, da bom o tej globoki skrivnosti goreče božje ljubezni in Njegove vsemogočnosti rad govoril, jo otrokom v šoli ves zavzet razlagal, in vernikom v cerkvi s svetim navdušenjem označeval. Pri tem označevanju bom imel tri namene: 1. vtrditi vero v to pregloboko skrivnost tako, da noben vernik v njej ne bo mogel dvomiti. Zato se bom za evharistične govore skrbno pripravil in dotično literaturo rad prebral. 2. drugi namen bo, da privabim vernike k sv. maši in k obisku sv. Zakramenta. Naj verniki zaznavajo, kaj se pri sv. maši godi, kake milosti sv. maša deli! Naj znajo, kako svojega največjega dobrotnika in prijatelja obiskovati. Prav je, ako pridete iz Amerike domov svoje prijatelje obiskat in Vam ljubezen prepodi strah pred dolgim in težkim potovanjem. Ali ni prav, da obiskujejo verniki svojega prijatelja v Zakramentu ljubezni? Nega, ki e tako blizu nas in noč in dan na nas čaka? 3. Tretji namen je, da vernike privabi k mizi Gospodovi, da bodo pogostokrat k njej hodili in tam samega Boga zavživali.

d.) Živa in globoka vera me bo silila, da pospešujem in vpeljem v župnijo razne pobožnosti na čast sv. Rešnjega Telesa. Za to bom rad izpolnil kánon, ki zapoveduje, da se mora bratovščina sv. Rešnjega Telesa ustanoviti v vsaki župniji. In tako bi se ne mogel ustaviti nujni želji samega Jezusa, da naj prvi petek po osmini sv. Rešnjega Telesa obhaja slovesno praznik na čast Negovega presv. Srca? To željo je razodel sveti Marijet Alakok. Namen pa je, da ljubečemu Srcu Jezusovemu vračamo ljubezen za ljubezen in da mu zadostujemo za vse razžalitve, ki jih v tem Zakramentu trpi. Ker pa Njega, kakor je sam potrdil, naj bolj peče to, da ga žalijo celo Njemu posvečene osebe, namreč duhovniki in redovniki, bom mi duhovniki zadostovali posebno za razžalitve, ki jih trpi od toliko duhovnikov in redovnikov. Praznovali bomo pa tudi po željah Jezusovih vsak prvi petek vsakega meseca in vabili vernike k zadostilnemu sv. obhajilu.

Pa še nekaj bom pospeševali. Papež Benedikt XV. in Pij XI. priporočata posvetitev posameznih družin presv. Srcu Jezusovemu. Družina naj si napravi kip ali sliko presv. Srca Jezusovega. Na določen dan gre vsa družina k sv. obhajilu. Potem povabi dušnega pastirja v hišo, ki običen v roket in stolo pride, blagoslovi kip ali sliko, obešeno na častnem mestu, moli posvettveno molitev in šek kaj spodbudnega spregovori. Ako ljubim Jezusa in svoje vernike, ali ne bom vernike navduševal za to posvettitev in rad na se vzel za to potrebni trud? S tem bom družini in cerkvi največ koristil. Ali ni zatrdil Gospod, da bo hiše,

ki časte podobo Njegovega presv. Srca, posebno blagoslovil, ji pomagal k družinskemu miru in ji blagoslovil vsa podjetja? In ali ni zatrdil, da čiščenje Njegovega presv. Srca je za naše žalostne čase zadnji pripomoček za vse one, ki se hočejo rešiti in zveličati?

* * *

V tem je potekel čas, ki je bil določen za zborovanje duhovnikov in g. predsednik je zaključil to zborovanje in dal deset minut odmora.

Rev. K. Zakrajšek, O. F. M.
tajnik slovx sekcije in zapisnikar.

Kanada.

Piše: Rev. A. Mlinar, Steelman, Sask., Can.

Kakor že omenjeno ne morem odgovarjati na posamezna pisma — berite A. S. Odgovori na razna vprašanja bodele našli v tem listu.

M., Pueblo, Colo. Idite takoj v Regino k "Simon in Oberhoffner, 1717 — 11. Ave. Ni daleč od kolodvora, lahko jih boste našel. Če ste pripravljen kupiti farmo, bodo Vam postregli. Sedaj imate najbolj ugoden čas, kajti delo na polju se je pričelo. Samo malo pozen boste, vendar pa še k mlatenju ob času pridete. Za mlatenje se plača od \$6.00 do \$7.00 na dan in pa hrana. Videl boste kako se dela tukaj v tem času. Lansko leto je prišlo za to delo čez 40,000 delavcev iz Quebec in Ontario toraj bo za Vas dosti dela ostalo! Farme od 160 akrov so po \$8 do \$20 na akro — po \$8.00 pomeni, da ni ne stavbe, ne vode še na zemlji in tudi ni obdelana, je sama prerijs. Z delom tukaj si sedaj lahko plačate pot, ki je ravno za delavce zelo po ceni. Toraj hitro na nore!

Stibler, Milwaukee. Vaš brat ne more v Ameriko. Obrnite se marca mesca 1927 zopet na mene in vse bo v redu, fant bo prišel k Vam tedaj.

Babich, McCord, Can. Vi greste lahko vsak dan v Ameriko, pa ne hodite sedaj ko si tukaj lahko dober denar prislužite in potem lahko greste tja z "harvester ticktom." Obrnite se na zgoraj omenjeno Co. Simon in Oberhoffner.

Rev. O. Hrvatska. Vam ne svetujem. Miss M. G., Joliet. Iz Ljubljane do Regine stane sedaj \$162.50, za osebo. Sedaj ni čas za potovanje sem, toraj če hočete imeti brate tukaj, obrnite se na mene zopet januarja meseca in vse bo omenjena Co. uredila, da bosta tukaj konec marca tu bosta tudi tako delo dobila. Nekateri mislijo, da morajo sem po zimi, ker je menda vožnja bolj po ceni. Ti se zelo varajo. Vožnja je res bolj po ceni — dela pa nič!

Jakob, Sheboygan. Hvala za spomin iz Chicago.

* * *

Žetev v Kanadi se je začela s prvim avgustom. Vreme je zelo ugodno in žito kaže dobro. Če ostane tako, se bo mlata začela kmalu. Za to delo pride na tisoče ljudi iz vseh krajev, posebno Quebec, Ontario in Amerike pa tudi iz Angleške. Ena mašina za mlatenje vzame od 12 do 18 delavcev. Sploh je mlatenje postalo pravi šport za izletnike iz Izhodne Kanade. Ker se pa ti ljudi bolj zanašajo na ta šport kot pa na delo samo, niso najbolj priljubljeni in tujci, osebito Slovani so kaj dobrodošli. Lansko leto prišlo je več kot 40,000 delavcev v Saskatchewan. Sve to delo mora iti kakor mogoče hitro, dokler vreme ostane lepo. Od mlatilnice gre žito potem v žitnice — v zasebne ali pa javne. Te zasebne žitnice so izdelane iz lesa ali pa pleha. Plehovnate navadno stojijo na azličnih krajih polja, lesene pa imajo kolesa ter jih zadnje z mlatilnico potegnejo domu.

Nekaj drugače pa je z javnimi žitnicami ali takozvanimi elevatorji. Če potuješ po Kanadi z železnico, boš našel ob progi šest do 10 milj narazen visoke stavbe od 60 čevljev gor. Najmanj držijo 40,000 mernikov. Zraven gre železniška tračnica, tako da vlak pride v pravo bližino. Farmer pripelje žito z vozom, ki je posebej za to napravljen in drži od 60 do 95 mernikov, in najnovejši še dosti več. Navadno vozijo žito z dvema paroma konji in je vsak lahko ponosen na svoj vspeh in lep pogled na veliki žitni voz in krasne konje. Elevator ima obširen prehod, tako da gre voz skozi elevator. V sredi elevatorja obstane in spodaj pod elevatorjem se odpre "prepad" spodaj pod vozom pa vozna tla in pšenica se vsuje v prepad. Iz prepada je posebna mašinerija spelje visoko gor v razdelek kamor spada. Ker ni vse zrno jednako, tako se numerira v pet razredov vsak razred ima svojo ceno. Ob strani spodaj je velika tehtnica, in ko je cel voz stehant, dobi farmer potrdilo koliko je pripeljal ali pa lahko tudi denar če hoče takoj dobi. Zunaj na železniški strani se vidi samo eno debelo čez iz katerega se potem zrno samo suje v vagnne ter razpeča na glavne elevatorje v Winnipeg ali Port Arthur.

(Dalje prih. petek.)

Ženski svet.

HVALEŽNOST.

Hvaležnost kaže vedno plemenitega človeka, ki z veseljem in priznanjem prejema darove ali tudi stvari, ki jih lahko pravico zahtevati. Ta lep način prejemanja pa kaže tudi usmerjenost človeka k višjemu v naravi. Le ljudje nizkotnega življenja in mišljenja ne poznajo hvaležnosti. Dobrote, ki jih prejemajo prezirljivo in nevaležno ter oblatijo dajalca in dar, podtikač jim zlobne in slabe namene. V taki nevaležnosti tiči velik kos lastnega okoriščenja in surovosti srca.

Da otrok ne razvija takih slabih in grdi lastnosti, ga mora mati že zgodaj priučiti hvaležnosti. Za vsako prijaznost in dobroto se otrok mora zahvaliti s krotkim "Božje plačaji!" To zahvaljevanje se nam na prvi pogled zdi nekaj docela mehničnega, česar se otrok niti ne zaveda. Vendar moramo pomisliti, da se otrok v prvi dobi vsega učil le mehnično. Kmalu pa mu skuša mati dopovedati, da ga ima tisti rad, ki mu to daje in da ga mora tudi otrok rad imeti. S tem se otroku zbudi prvi čut hvaležnosti. Mati pa gre še dalje in pripoveduje otroku, da kdor tako dobrotno in ljubeznivo daje, kaže tudi dobro in ljubeznivo srce in hoče drugim napraviti le veselje, da pa prav nič ne čaka, naj mu enako povrnemo. Uprav to pa posebno nagiblje naše srce, da smo mu enako dobri, t. j. hvaležni. Dalje razlaga mati, da je vedno in vse življenje tako; kakor smo ljudje navezani drug na drugega, kako skazujemo drug drugemu dobrote in smo tudi drug drugemu hvaležni. Malo in sprejemljivo otrokovo srce kmalu čuti in razume, da največ dobrot prejema od očeta in matere, da mora torej biti njima najbolj hvaležen. Zda pa je tudi čas, da obrne mati otrokove prve misli k prvemu in največjemu Dobrotniku. S pripovedovanjem in opazovanjem v naravi otrok pregleda obilico božjih dobrot za telo. Cerkev, razni cerkveni časi, zlasti postni čas pa so primerne prilika, da začne otrok razumevati tudi duhovne božje dobrote.

Dobro pa mora mati paziti, da otroka ne sili k hvaležnosti, ker se ne da izsiliti. Naravnost dobrot in molekovanja za hvaležnost zaduše čustvo hvaležnosti v srcu prejemalca. Hvaležnost je prav zaprav ljubezen, ki rodi priznanje za izkazane dobrote.

KUHINJA.

Krompirjeva juha. — V dveh kvartih in pol slane vode skuha 5 ali 6 na majhne kocke zreanih krompirjev. Prideni dobro sesekane česna, zelena peteršilja, lorberjev list, vršček timčaja in malo stolčnega popra; v kozoico deni 2 žlici masla ali masti, 2 žlice drobnostrezane čebule. Kadar je tudi ta rumena, priliči primerno kisa in nekoliko krompirjeve vode ter zmešaj, da je gladka, priliči krompirju in daj s praženimi žemljami na mizo.

Krompirjeva juha s smeta. — Nareži na kocke in skuha krompir; pridene tiste dišave, kakor pri prejšnji juhi. Izvrkljaj en četrt kvorta smetane z dvema žlicoma moke in pridene malo kisa. Ko je gladka, zlij h kuhanemu krompirju, pusti nekaj časa vreti, potem pa daj s praženimi žemljami na mizo.

Krompirjeva juha pretlače na. — Skuhaj kakih 5 ali 6 krompirjev v slani vodi, pridene lorberjev list, vršček timčaja in nekaj česna. Kuhan krompir zmešaj in precedi. V kozoico deni malo presnega masla ali masti, dodaj malo na koleščke zrezanega peteršilja, korena, čebule, in pol žemlje. Ko je rumeno, pridene 2 žlici moke in pečico poparjenih ter ožetih gob. Kadar zarumeni, priliči malo vode ter pusti pol ure vreti. Potem precedi, h krompirju pridene še malo kisle smetane, malo popra in muškatacne cveta ter daj z narezanimi iz praženimi žemljami ali s piškotnim, ribjim ali zdrobovim fanceljnom na mizo.

Krompirjeva juha sladka. — Zreži na kocke 6 krompirjev in jih kuhaj v 2 in pol kvorta slane vode; v kozoico pa praži v presnem maslu na kocke zrezani por, en koren in eno zeleno. Ko je rumeno, potresi 2 žlici moke, premešaj te pridene krompirju, ob enem pa tudi malo popra in zribanega muškatacne oreščka ter daj s praženimi žemljami ali ocvrtimi ribjimi žemljami na mizo.

PECIVO.

Ploščice s snegom. — Mesaj 5 unč presnega masla, da dobro naraste. Primesaj mu polagoma 4 rumenjake, 8 unč sladkorja z limonovo lupino, eno osmino kvorta svežega mrzlega mleka, žlico rumnega okusa in 5 unčev moke. Potem naredi iz 4 beljakov sneg ter ga z drugimi 5 unčami moke in malo pečilnim praškom rahlo primesaj. Deni testo za prst visoko v namazano pločevino ter ga počasi peči. Pečeno pomazi z marmelado. Vrh marmelade namaži iz 4 beljakov sneg, kateremu si primesaj 6 unčev stolčnega sladkorja in malo vanilije in limonove lupine. To postavi za nekaj minut v vročo pečico, da na vrhu zarumeni, v sredi pa še ostane mehko. Ko se nekoliko hladi, razreži na kosčke; še bolje je, ako razrežeš naslednji dan.

Na sneg lahko potreseš, preden ga deneš v pečico, pest mandeljnov, ki jih pa prej drobno zreži in zmešaj z žličico sladkorja in limonovo lupino.

Ali pa napolni s snegom brizgalnico s cevko ali velik škarnicelj iz pergamentnega papirja, ki naj ima na koncu za prst veliko odprtino, ter naredi na

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, preds.

pečeno ploščo mrežo. Postavi jo za malo časa v toplo, a ne vročo pečico, da se sneg posuši in ostane bel. Med mrežo lahko deneš kake marmelade ali potreseš samo s sladkorjem.

RAZNI NASVETI.

Blesk ali lesk v ponošeni obleki ali sukni: Zmoči debelo platneno cunjko, kakršno rabijo krojači pri likanju, izmij jo in položi na lesknata mesta, potem preidi hitro z razbeljenim železom po nji. Cunjka se ne sme posušiti pod železom, sicer nastane nov lesk zraven starega. Vzemi kadečo se cunjko naz obleko, in prekrtači obleko hitro dokler je vroča in vlažna, ter obesi na preprih. Včasih pomaga tudi sam salmiak, če brišeš lesknata mesta z ruto namočeno v njem.

Barvane bluze, obleke ali predpasnike, o katerih misliš, da bo pustila barva, in se razlezla, ne smeš jemati iz vode. Ko si jih namočila, jih operi in jih daj sušiti. Če jih pustiš ležati mokre na mizi, se barva tako razleže, da dotična obleka ni več velika za rabo.

Gost jesih zopet lepo očistiš, če priliješ za vsak liter dve žlički sladkega mleka in pušiš 24 do 48 ur na miru stati. Če se v tem času še ni očistil, ponovi čiščenje še enkrat. Ko se vleže gošča na dno, previdno odlij čist kis v steklenice in jih zamaši.

ZDRAVSTVO.

Vročina in srce.

"Dvaletni smrtnih slučajev kot posledica vročine," smo čitali v časopisu tekem zadnjih vročih dni. Isto čitamo skoraj leto za letom. Po temeljitejši preiskavi teh smrtnih slučajev pa pridemo do zaključka, da večinoma le ljudje s slabotnim srcem podležejo vročini. Ni torej vročina vzrok smrti, ampak vročina zahteva zadnji udarec osebam, ki so že itak z eno no go v grobu.

V vročem vremenu je srcu poverjena izredno težka naloga, da namreč hladi telo. Slabotno srce ne more vzdržati tega dela in podleže. Zato v vročini ne obtežuj še bolj že itak zaposlenega srca s tem, da preveč ješ, ali preveč telovadiš.

Jej lahke in hitro prebavljive jedi, kakor solata in mleko. Nasprotno pa večkrat pij hladno vodo; vendar se ogibaj ledenih pijač, kadar si vroč.

Oblači se toliko lahko, kolikor ti le zakon dovoljuje. Osebe s slabotnim srcem naj v vročini le malo telovadijo, in

še to samo v senci. Poslužaj se kopališča na prostem, kadar ti je le mogoče vendar ne ostajaj predolgo v vodi. Tudi kopanje v domači banji vsak dan učinkuje zelo osvežujoče na telo. Ako ti je le mogoče, si v vročem vremenu olajšaj naporno delo. Vendar zmerno delo je vsekakor boljše, kakor sploh nikako, kajti pomaga nam, da nekoliko pozabimo na vročino. S tem pa, da vedno govoriš o vročini in neprestano misliš na njo, si položaj le poslabšaš.

O SADJU.

(Dalje.)

Mlado in pritično drevje obirajmo od tal in pa s samostojnih letev. Za visoko in obsežno sadno drevje moramo imeti pa primerne daljše leste, ki jih prislono na deblo ali postavimo med vejicje. Roka je najboljši obirač. Ker pa vsega sadja ne moremo doseči z rokami, zlasti ne najlepšega na koncu vej, si pomagamo z različnimi obirači, ki jih je mnogo vrst. Vsak sad moramo odtrgati s pečljem. Brez pečlja je malo vreden, ker je v pečljevi jamičri ranjen in tudi njegova zunanost ni potem nič kaj prikupljiva.

Obirajmo izvrsto sadje skupaj, ne pa vse vprek, n. pr. vse parmene skupaj, gombovce skupaj. Vrednost sadja močno zmanjša slaba razvada ali malomarnost, če pomešamo razne vrste brez vsakega reda.

Zato je važna naloga gospodinje, da razbere sadje vsaj na preprost način takoj, ko je potrgano. Najprej naj odbere vse zanikarno, drobnost, piškavo, krastavo, naginito ali kako drugače pokvarjeno. To uporabimo takoj v gospodarstvu za sadno vino ali kis. Ostalo sadje iste vrste ločimo v dva dela, in sicer odberimo najlepše, najdebelejšo sadje za namizno sadje I. vrste, srednje debeli sadovi, ki so tudi več ali manj brez madeža, so namizno sadje II. vrste. To razbiranje je posebno potrebno za jabolka in hruške. Takoj, ko je sadje razbrano, ga spravimo v sadno shrambo, najsi bo že namenjeno za domačo uporabo ali pa za kupčijo. Seveda imamo tu v mislih zlasti trpežno zimsko sadje, ker poletnih jabolk in hrušek, koščicastej sadja in raznega jagodičevja ob naših preprostih razmerah ne moremo ohraniti dolgo časa. Zato moramo pač gledati, da tako sadje porabimo čimprej. Vendar pa tudi v tem oziru pridobimo nekaj dni, ako se ravna-

mo po teh-le pravilih, ki veljajo tudi povsem za vsako drugo sadje:

1. Sadje obirajmo nekaj dni prej, preden je užitno zrelo.
2. Obirati ga ne smemo v dežju ali preveliki vročini.
3. V shrambo spravimo samo popolnoma nepokvarjeno sadje.
4. V shrambi naj bo kolikor mogoče hladen in svež zrak.
5. Sadove naložimo na rahlo. Vsako kopicenje je jako škodljivo. Le navadna zimska jabolka čez zimo lahko nakopčimo precej na debelo.
6. Sadje moramo v shrambi prebirati, ker ni vse obenem godno.

Trpežno zimsko sadje ohranimo laže, dasi je tudi pri njem treba upoštevati razne okolnosti. Zlasti je paziti na to, da je shramba do skrajnosti snažna, hladna, primerno vlažna (ne premokra, da sadje ne gnije in ne presuša, da ne vene), temna in zračna. Najboljša je primer-na klet.

Shrambo je treba vsako jesen do dobra osnažiti, police pomiti, stene pobeliti z apnom, zažveplati in naposled dobro prezračiti. V njej ne smejo nikdar biti predmeti, ki diše (kislo zelje, repa, meso, ribe). Toplomer je v shrambi zelo potreben.

Čim rahlejšo, občutljivejšo in dragocenejšo je sadje, tem bolj pazljivo in tem bolj na redko ga naložimo na police. Prav fina jabolka in hruške položimo na muhe, posamezno, da se ne dotikajo med seboj. Trdnejše sadje naložimo lahko v več leg, trda, neobčutljiva jabolka tudi lahko prav na debelo.

Ni pa dovolj, da pravilno shranimo sadje, treba ga je imeti potem vedno tudi pod nadzorstvom. Pridna gospodinja pregleda in prebere sadno zalogo vsaj enkrat na teden, zračni shrambo, posebno jeseni in ob lepih zimskih dneh, pazi na snago, vlago, toploto.

(Dalje prih.)

"AMER. SLOVENEK" JE NAJ STAREJŠI A MORA POSTATI TUDI NAJVEČJI VŽIVAJTE DNEVE AVGUSTA V POLNI MERI.

Tekoči mesec je jako primeren čas, ko se veselo družbe zbirajo v gozdu na raznih piknikih tam se jim nudi dosti zabave in razvedrila da lahko en dan v počitku prebijemo. Pri tem je seveda vprašanje, če se počutite dobro? Mesec avgust je pa tudi doba poletne neprebave, zabasnosti in drugih žledodnih neprilic. Naj

ROCKEFELLERJEV NEČAK — TIHOTAPEC.

New York, N. Y. — J. Sterling Rockefeller, nečak Johna Rockefellerja je prispel iz Evrope na parniku France. Nekemu pristaniškemu uradniku se je pa zdelo sumljivo Sterlingovo vedenje in nabasani žepi. Pri preiskavi so dognali, da je nečak multimilijonarja name-raval Strica Sama oslepariti, kajti pri njemu so našli deset britev, novo pipo in več drugih stvari, katere ni naznanil in jih je hotel vtihotapiti. Oblasti so mu vse pobrale, ko bo plačal kazni \$476, mu bodo vrnil nje-gove stvari.

Roparji v Črni gori.

18. julija so se napoliti iz Nikšića v Grahovo zdravnik dr. Martinović, šolski nadzornik Glomarič, Ivan Kutecki, Radoje Radović, učitelj in zapiski-nikar, da odberejo mesto za novo šolo. V Trubjeku jih je napadel odmetnik Roganović s tovariši in so ubili dr. Marti-noviča in oropali spremstvo za 3000 Din.

Težka nesreča vsled neprevidnosti.

Alojzij Nachtigal, posestnik v Št. Andražu pri Velenju, je bil mnenja, da se najlažje znebi mravelj, katere so mu sille v hišo in shrambo, ako jih pošlje s smodnikom in zažge. Posul je mravljišče s smodnikom, ki ga je hranil v večji steklenici, in zažgal; ravnal pa je pri tem tako neprevidno, da mu je steklenica s smodnikom eksplodirala. Mož je dobil precej težke poškodbe, vendar je u-panje, da okreva.

Skromnost. — Zenin s pičimi dohodki: "Povej mi, dragice, kaj imaš zelo rada lepe in drage obleke?" "Kaj še, Pavl. Zelo skromna sem in staromodna. Samo dragulje imam zelo rada."

ŠIRITE "AMER. SLOVENCIA"

NOTARSKA DELA. Kupne pogodbe, pooblastila, afidavite in vse druge legalne listine izdeluje rojakom za tu in stari kraj **JOHN JERICI.** Slovenski notar, 1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society) št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois. Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse." Predsednik ..... George Stonich Podpredsed. .... John Kramaric Tajnik Paul J. Laurich. Zapisnikar .... Frank Videc Blagajnik ..... Jos. Gršič Reditelj ..... Martin Bluth Nadzorniki: Frank Vranichar, Joseph Ancel, Louis Martinčić.

Društvo šteje 507 članov in članic ter 282 otrok. Za 50e na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$14,495.00 bolniške pore. Dne 1. julija 1925 se je nahajalo v blagajni \$4906.22. Rokaji pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko za varujete za posmrtno in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in boče v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor: Predsednik: Geo. Stonich 815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gršich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

MALI OGLASI. HIŠE IN LOTE.

ZID. HIŠA 2 nadst. po 7 sob, centr. kurjava, garaža. 7742 S. Peoria St. 914-t do t

HIŠA NA PRODAJ 2 stan. v Westchester, vse improvement, 2 blk. do "L", pod lahkim pogoji. Connelley Mt. Carmel C. A. & E. postaja, Hillside, Ill. 907-t do t

LASTNINA NA SEVERO-ZAPADNI STRANI, 248 čev. ob Foster na tudi poleg 6 po 30 čev. lote za zid. bungalov, 1 blk. do Milwaukee Ave., 3 bloke do N. W. R. postaje, 3 bloke do šole, tlakovani in plačano, vse brez dolga, \$12,500, takoj \$5000, ostalo mesečno. Vprašajte 5147 Milwaukee Ave. Phone Palisade 0472. 923-12 ins.

BUNGALOW, 5 SOB, porč za spat, centr. kurjava, blizu šole, 4944-48 N. Kilbourn Ave. Ph. Keystone 0530. 918-č do č

PRODA 2 NADSTR. les, poslopje, no 5 sob, zid. podstavke, garaža. 2012 W. 68th Pl. 929-s

BUNGALOW 4 SOBE \$4900, \$900 takoj, ostale po \$50.00 mesečno in obresti. Blizu R. I. in šole, trata, armovje, Beverly Hills, 9605 Bishop St. Ph. Bevelcy 6145. 930-s,t,sr

LOTA 40x150 Calumet Highlands, 2 in 12, 1. W. Division St. Apt. 1. 931-s,t,sr

FARME NA PRODAJ

FARME V INDIANA, Ohio, Kentucky in Tennessee. Dobijo se pod lahkim pogoji, nizka cena. Federal Land Bank, Louisville, Kentucky, pišite angleško. 915-10 ins.

115 AKR. v So. Michigan, 15 akr. gozda, 2 akra pogojeno z laporjem, jabolka, breskve, hiša 9 sob, voda, jezero — \$5800 — na obroke. W. Schmidt, Vandalia, Mich. R. D. 1. 921-c,p,s

FARME NA PRODAJ od 5 do 40 akr. od \$150 do \$350 za akre. Dairy-men & Farmers Land Co., Miami Bank & Trust Co. Bldg., Miami, Florida. 924-c do č

10 AKR. ob tlakovani cesti, 500 čevl. do "city limits" od South Haven, 8 sob hiša, 1 akr. gozdiča, 150 breskve, 4 akr. mašin, hlev, kokošnjak, na obroke, \$6000 — H. T. Prande, Kalamazoo, Mich. 927-s,t

UGODNA PRILIKA.

BEAUTY SHOP: ustanovljen pred 12 leti \$1000 gotovine, soba 311, 6 N. Michigan. Dearborn 5170. 933-s do s

PEKARIJA, delicatose, gročarija in de. 48 let na mestu, 0717 Commercial Ave. 920-č do č

CANDY, Cigar & Notion store, vprašajte na 305 W. Chicago Ave. 919-c,p,s

SHOE SHOP novi stroji, dober prostor, poleg distilnca za čevlje, preda radi boleznij, 1819 Chicago Rd., Chicago Heights, Ill. 928-s,t

PRODA KIP s podstavkom \$40.00, omara za posode \$12.00, Graham, 4936 Jackson Blvd. 932-s

LOUIS STRITAR se priporoča rojakom za naročila premoaga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko. Pokličite me po telefonul 2015 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

ROJAKOM V WEST ALLIS naznanjam, da imam v zalogi razne molitvenike in knjige iz knjigarne Amer. Slovenca. Vabim Vas, da me obiščete in si sami izberete, kar Vas bo zanimalo. John Kovačić, 2025 Sheridan Avenue, West Allis, Wis.

SLOVENCEM V JOLIETU!

Naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne slovenske povestne knjige, molitvenike, rožnevice in druge devocijone iz knjigarne Amer. Slovenca. Kdor kaj izmed tega potrebuje, naj se zgłosi pri meni, ali pa mi naj sporoči in mu prinesem na dom.

MARKO BLUTH, Zastopnik Amer. Slovenca, 512 N. Broadway St. Joliet, Ill.

V NAJEM

se odda pod ugodnimi pogoji v slovenski naselbini v Jolietu, Ill., dobro doča

PEKARIJA. Peč se nahaja v njej. Ponudbe na upravo "Amer. Slovenca."

To pač to

— Z ELEKTRIČNIM LIKALNIKOM SE GLADI DOBNO TUDI V VROČIH DNEH!

Vsak drug likalnik razun električnega je prava muka za vsako gospodinjvo v vročini. Pri električnem likalniku tega ni. Prijetno je z njim gladiti. Vsaka gospodinja bi ga morala imeti. Ako ga nimate, kupite si ga takoj. Imamo jih veliko izbero. Pridite in oglejte si jih. Pošljamo jih na naročila tudi v druge naselbine. Pišite po cenik.

Fidelity Electric Co.

FR. SCHONTA, lastnik

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdraviljenje vse možkih, ženskih in otroških bolezni. 1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. I Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12. 326

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE **A F WARHANIČ** zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin. 2153 W. 22nd Str., vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL.

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

Tone je slutil, kdo je vse to napeljal, in grdo gledal Lisca. A ta se ni zmenil za to, ampak miren zopet prižigal ugaslo pipo. Ko pa je hotela oditi Jerica, ustavil jo je Tone in začela sta oba prositi strijca in prigovarjati mu, naj ne bo tako trd proti sorodnici, ki mu je delala toliko let pridno in zvesto. Morebiti bi bila omečila Vrbanu otrplo srce, da ni posegel zopet Lisec vmes in opomnil, kako star je že Vrban, kako slaboten, od danes do jutri, saj teh par let naj mu še privoščita gospodarstvo ali prav za prav ime gospodarja; kajti prava gospodarja bosta vendar ona. Zopet je kimal Vrban in težko požiral solze in smilil se sam sebi. Tone se je srdil na zavijanje Liščevo, katerega ni znal zavrniti.

"Strijcu Vrban," delaj je, "zakaj ste bili proti Kovačevim tako dobri, mene pa pritis-kate! Zakaj?"

Vrban je pogledal Lisca, ki je imel odgo-vor takoj pri rokah.

"Tone," je dejal, "ne govori tako nepre-mišljeno. Sicer bosta mislila Vrban in Jerica, da ti je mnogo manj za Jerico kakor za strij-čevo posestvo, ki je res lepo."

"Kdor tako govori, ta je lažnik in podpi-hovalec," zrasel je Tone. "Za Jerico mi je in nočem, da bi se ji zaradi mene slabše godilo v zakonu kakor doslej."

"Kar narazen pojmo," silila je Jerica in brisala si oči.

Lisec pa je opomnil, da ima Tone pač lepo doto in si bo poiskal druge neveste, ko vidi, da tu ni toliko, kolikor je pričakoval. Tone bi bil najrajši udaril po nesramnem kovarji, ki je tako grdo zavijal njegove besede; a ker ga je bil spomnil dote, povedal je naravnost, da ga ne more izplačati brat, če ne vzame na po-sodo.

"Če je samo ta zakonski zadržek," dejal je Lisec, "odpravimo ga brž. Janez naj pri-de dol iz Brd, kjer živi kakor puščavnik, in dobo denarja od strijca Vrbana, ki se ne bo astavljaj dobremu namenu."

Tone je stopil k oknu in premišljeval, da bo treba plačevati visoko najemnino, da ne bo pravi gospodar in da ga bo pognal Vrban, če se razpeta; po drugi strani pa, da je Vr-ban nahujškan od Lisca, da nima slabega sr-ca, da bo potem ves drugačen, ko ga bodo odtrgali od sejarja Lisca, in da postane po-sestvo na vse zadnje vendar njijina prava last. Ko se je obrnil in pogledal objokano Je-rica, odločil se je. Prijel jo je za roko in de-jal: "Nič se ne jokaj; Bog bo pomagal, da nama ne bo sile. Podpišimo!"

"Ta je možka," pohvalil je Lisec in razla-gal, da dobo Tone v najem vse posestvo Vrba-novo, vendar bo smel iz gozda sekati samo za dom; izba v hiši bi ostala Vrbanu; in najem-nine bi bilo plačevati bornih tristo goldinar-jev.

"Kako bo zmagoval toliko, kako! ugovar-jala je Jerica.

Tone pa ni rekel nič, užaljen po zasmehli-vih besedah Liščevih in pripravljen pritr-diti vsemu, kar bi se zahtevalo. Jerica se je pote-govala zanj in prosila. Vrban ni hotel reči nič in je le gledal Lisca.

"Naj bo torej v božjem imeni dvestopetin-devetdeset goldinarjev," dejal je ta; "ampak več se ne more popustiti; zakaj strije Vrban mora vendar živeti. Tone, ki je priden, obo-gati v dveh letih. Strijcu Vrbanu je tudi iz-govorjen živež pri vajini mizi."

Zopet se je obrnila Jerica razžaljena, da odide.

"Presneto Vas ima rada," dejal je Lisec za-smehljivo proti Vrbanu. "Le počakaj, Jerica; saj ne bo zastoj. Strije Vrban noče od niko-gar nič zastoj. Plačeval bo na mesec po deset goldinarjev, premisli: deset goldinar-jev; dokler mu bo všeč postrežba, to se raz-umeje. To je vse. Je li vama prav?"

Mlada dva sta se vprašaje spogledala.

"Ne potrdi, Tone," svarila je Jerica, "ne bodeš zmagoval, in nesrečna bova oba, ti za-radi mene in jaz, ker si bom to vedno očitala in gledala tvojo nesrečo, ne da bi ti mogla pomagati. Odreči!"

Tone je mislil in mislil in zamišljen gledal Jerici v oči.

"Ne, ne bom," se je odločil. "Kar sem re-kel, to sem rekel. Toda, da se ne bo odpo-vedalo, kader bi se komu zdelo."

"Pred štirimi leti do vseh Svetih nič," dolo-čeval je Lisec, "potlej se bo govorilo dalje. V tem času si boš naredil denar, Tone. Danes se jeziš, potlej mi boš hvaležen."

Tako so se pogodili. Tone je plačal večer-jo in pismeno pogodbo in šel razburjen od ne-prijetnih misli in skrbi. Jerica ga je nekoli-ko spremljala. Oba sta molčala in pobešala oči sraunje se drug pred drugim; Jerica, ker je mislila, da jo dolži Tone prevarje, in ta, ker ni mogel skriti nejevolje in je slutil, da jo obra-ča Jerica nase.

"Ti si hud name," dejala je ona tiho.

"Ne, nisem."

"Jaz sem bila sama prevarjena."

"Vem. Prevaril nas je vse Lisec."

"Tone, tukaj sva sama in nihče naju ne sli-ši. Osleparjena sva oba in razmere so se iz-premenile. Pozabiva in ločiva se brez žale be-sede. Ti meni odpusti in jaz ti dam besedo nazaj."

"A jaz ti ne dam besede nazaj," vzkipe-l je Tone, "jaz ti je ne dam! Da bi zaradi pri-jetnega življenja in iz strahu pred trudom ostavljaj tebe, Bog ne daj, in tudi ti me ne smeš zapustiti. Trudila se bodeva skupaj in rada se imela, in Bog naju ne zapusti."

"Kako ti bodem poplačala jaz tvojo dobro-to!" šepetala je ona med jokom.

"Beži s takimi besedami!" zavračal jo je ženin. "Ti meni nisi dolžna nič ali saj ne več kakor jaz tebi. Samo nekaj, Liščevih ne bova vabila na svatbo."

Prefriganost. — Gost: "To-liko ste mi zaračunali za elek-trično luč, imel sem pa le sve-čo!"

Hotelier: "Je že res; a mi bi radi prišli do električne raz-svetljave!"

IT ALWAYS PAYS TO AD-VERTISE IN "AMERIKAN-SKI SLOVENEK".

Metropolitan State Bank

je najvarnejša in najbolj zanesljiva banka v naši sosesčini.

Je blizu in vsled tega zelo prikladna za vaše bančne posle.

Sprejema vloge in plačuje od istih po 3% na leto.

Ima na razpolago za oddati v najem varnostne predale (Safety Boxes).

Pošilja denar na vse dela sveta po zmernem dnevnem kurzu.

Prodaja zemljišča, izvršuje kupne in prodajne pogodbe.

Posojuje denar na hiše in zemljišča, prodaja razne bonde.

Zavaruje proti ognju, nesrečam, tornado, auto-mobile, vse kar se zavarovati da.

Metropolitan State Bank

CORNER LEAVITT AND 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

ILLINGTON PHOTO STUDIO

John F. Glomp, lastnik

2006 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.,

izdeljuje

najboljše in najcenejše fotografije. Priporoča se občinstvu za obisk. Skupinam daje posebno pozor-nost. — Pridite in prepričajte se.

Prinesite filme v izdeljavo, v 24 urah bodo gotovi. V zalogi: Kamere, Kodaki in Potrebščine.

Ali zahtevate varnost za Vaš denar

tedaj kupite hipotekarne bonde prve vknjižbe (mortgage), katere vam nudi ta splošno priznana bančna trdnjava ameriških Slovanov.

Ti bondi so zavarovani proti izgubam z nepremičninami, ki so dobro ocenjene in se nahajajo v lepih delih mesta.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

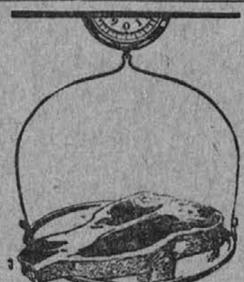
IMOVINA \$19,000,000.00.

Vlagajte svoje denarje v to veliko in varno banko.

Dobro meso se dobi - - - - - samo v dobri mesnici!

O tem so prepričane vse gospodinje, da se pri nas dobi vedno najboljše sveže meso vseh vrst, kakor tudi prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso. Izdelujemo prave KRANJSKE DOMAČE KLOBASE, krvave in mesene, nare-jene po domačem receptu. Se priporoča v naklonjenost

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR.

1912 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

On ga postavi med sablarje.

Nič ni na tem, da je smatrala francoska akademija znanosti maršala Focha za učenjaka, ali če ga prišteva med svetovne učenjake "kutarski list", kakor se g. Molek izrazi, on ga prišteva le "znanstvenikom sablje in kanona". Saj se razumemo. General Sarail je baje precej rdeč. Ko bi bil ta "sabljar" iz-rekel kako, ki bi bila v smislu Molekove struje, bi bil gotovo velik učenjak.

Pa recimo, da je Foch samo-le znanstvenik sablje. Franci-jo je rešil pred nemškim kopi-otom. Francozi trpijo vsled voj-ne, dasi so zmagali, a kako bi pač bilo, ko bi "sabljar" ne bil zmagal? Baje je tudi "znanst-venikom," pri katerih se vera in veda nikoli ne smeta strinja-ti, trpljenje lahko rečem mi-ljonov zelo pri srcu. Kaj ne?

Malo zmotil se je.

Članek v Prosveti je nedavno od tega zakrajšem, črnetcem, trunkcem in provokatorcem očital, da o socializmu prav ni-česar ne razumejo. Zdi se mi, da je moralo to urednika pri Glasu Svobode malo pogreti, dasi ni bil imenovan, in zapisal je v Glas Svobode št. 51. članek "Socialistični svetovni nazori." Gotovo je hotel pokazati, da o socializmu nekaj razume in je "sedel za mizo." Poleg drugih hib se je pa precej zmotil. Go-spodarski nazor socializma za-menjava namreč s svetovnim nazorom. Ta dva pojma sta pa bistveno različna. Gospodarski socialistični nazori niso ravno slabi. Kar utisne socializmu pe-čat neke utopije, je njegov sve-tovni nazor.

Članek sam piše: "Umsko podlago za boje modernega so-cialističnega gibanja tvori po Karlu Marxu dani nauk o his-toričnem materializmu. S tem naukom je bila ideja socializ-ma iz afere utopijskih sanj postavljena na nivo znanstve-no utemeljenega svetovnega nazora." To je pravilno, svetov-

ni nazor socializma je materia-lizem, in je zdaj le vprašanje, če je ta historični materializem tudi resničen, kar se pa iz idea-lističnega svetovnega nazina-nja odločno zanikuje.

Ker članek meša pojmo gos-podarskega nazora s svetovnim, pobija to, kar je ravno zapisal, ko pravi: "Marksizem ni dog-ma, niti ni svetovni nazor". Pri-takem mešanju bistvenih poj-mov je smešno, če članek tro-bi: "To je bistvo svetovnega na-zora, ki stremi za uvedbo socia-lističnega družabnega reda. Kdor pripoveduje kaj drugega, ne ve, ali pa noče vedeti, kaj je socialistični svetovni nazor". Kdor tako decidirano drugim usiljuje nevednost, ali slabo vo-ljo (noče vedeti) mora pred vsem sam dobro vedeti, kaj razni pojmi vsebujejo, in ne sme takih bistveno različnih pojmov mešati.

Klanja se na vse strani.

Ko je svobodomiselnih ured-nik Glasu Svobode naredil pok-lon socializmu, se mora poklo-niti tudi komunizmu. Utegnila bi biti zamera. Pripoznati mu moram, da v splošnem stvar ni slaba. Samo odklonitev komuni-stičnih utopij je podobna raja-nju mačke okoli vrele kaše. Pi-še: "Visoka stopinja (pač stop-nja) kulture, čudoviti razmah vsake vede... vse to se nikakor ne more prilagoditi principu popolne enakosti. Kajti s tem bi bilo vsako napredno strmlje-nje zatrto, vse človeštvo bi bilo pogrebjeno v mrtvilo, in kul-tura bi ne pokazala nobenega napredka." To je vrlo dobro.

Pa je kaša prevročna, in zato jo pija: "S tem pa še ni rečeno, da nasprotujemo komunizmu, v kon-kretu se ta progaja za prave delavskega sloja". Noben pam-eten človek ne, a vsak pame-ten človek mora odkloniti ko-munizem kot zgrešen nauk.

Ker se tudi vroča kaša ne od-kloni, bi bila delavska fronta srečno vpostavljena, samole či-kaški "pipci in lipci" nasprotu-jejo iz osebnih interesov, in "bo-do vrženi v — pozabnost", kar jim utegne zlomiti srca, in po-staviti oznanjevalca, ki se zna vsem klanjati, s svojo novo or-ganizacijo na njih mesta, in to je pomen tretjega članka v isti številki, o katerih trdi orga-nizator novega odrešenja, da je "zanimiva in nadvsekoristna razprava". Ne bom se motil, če trdim, da največ koristi išče pri ti razpravi tisti, ki največ o ko-risti govori.

Sirite in agitirajte vsepovsod za Amer. Slovence!

FRANK KRŽIČNIK

1942 W. 22d PL., CHICAGO, ILL.

Prevažanje premoga in drva. Ko se boste selili, pokličite mene in go-tovo boste zadovoljni.

Phone: Canal 1404.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, prijateljem in dobronikom, kakor tudi vsem drugim roja-kom po državi Illinois, Kansas in Coloradi naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš poto-valni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in pro-dajati knjige naše knjigarne.

Mr. Kurnik je pooblaščen pobirati naročnino za liste "Amerikanski Slovenec" in "Ave Maria." Vsem ga najtopleje priporo-čamo in obenem prosimo vse rojake in naročnike, da mu grejo na roko pri njegovem težavnem delovanju za kato-liški tisk.

Uprava Amer. Slovenca.

Razprodaja novih knjig.

Na tej razprodaji se nudi našim rojakom v Ameriki izvanredna prilika, dobiti po posebni ceni štiri jako zanimive knjige:

1. "KRI MUČENIKOV." Interesantna povest iz tretjega stoletja po Kristusu, ki pripoveduje o kristjanih in njih mukah 60c
2. "SOCIALNA ČITANKA" vsebuje poučno socialno berilo za naše slovenske delavce. Vsak slovenski delavec bi jo moral čitati 45c
3. "NEVESTA IZ KORINJA" je zanimiva slovenska kmečka povest 25c

Skupaj \$1.30

KDOR NAROČI VSE TRI SKUPAJ, PLAČA SAMO IN DOBI ZRAVEN BREZPLAČNO ŠE VELIKI KOLE-DAR MOHORJEVE DRUŽBE, KI JE POLN KORIST-NIH, ZANIMIVIH IN PODUČNIH SPISOV.

\$1

Naročite te knjige takoj, dokler so v zalogi.

Naročilom je priložiti Money Order ali bančni draft.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.